

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เอกสารประกอบการพิจารณา

ร่าง

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)

บรรจุระเบียบข้าราชการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๐

วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๐

อ.พ. ๔๔/๒๕๕๐

จัดทำโดย

สำนักกฎหมาย

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

Legislative Institutional Repository of Thailand

ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

คำนำ

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในราชการของวงงานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยมุ่งเน้นสารประโยชน์ในเชิงอ้างอิงเบื้องต้น เพื่อประกอบการพิจารณาของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เมษายน ๒๕๕๐

เอกสารประกอบการพิจารณา

จัดทำโดย

นายเนช ผาสุข ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายสุชาติ พิณฑองคำ ผู้อำนวยการกลุ่มงานกฎหมาย ๒
นางสาวนภพร ชวรงค์กร นิตกร ๖ นายรุ่งธรรม เปรมมางกูร นิตกร ๔
นางสาวจินดา สัตยารัฐานวณิชย์ นิตกร ๕ นางสาวน้ำฝน ราชสมบัติ นิตกร ๔
นางสาวกรรณิกา พัศระ วิทยากร ๓ นางสิริกัญญ์ ส่องแสง เจ้าพนักงานธุรการ ๖
นางกาญจนา ว่าบ้านเลน เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูล ๒
กลุ่มงานกฎหมาย ๒ สำนักกฎหมาย โทร. ๐ ๒๕๓๑ ๙๒๙๖

ผลิตโดย

กลุ่มงานการพิมพ์ สำนักการพิมพ์ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๗๔๑ - ๔๒
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

ท่านสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และผู้สนใจที่มีความประสงค์หรือต้องการที่จะศึกษาเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติเป็นการล่วงหน้าก่อนวันประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สามารถสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้จากเว็บไซต์สภานิติบัญญัติแห่งชาติ www.senate.go.th

หรือขอรับเอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติได้ ในทุกวันอังคารของสัปดาห์ที่มีการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นต้นไป ที่ศูนย์บริการข้อมูลกฎหมาย วุฒิสภา อาคารรัฐสภา ๒ ชั้น ๑ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๒ ๒๕๔ ๑๕๖๕

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สาระสำคัญ บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ประกอบร่างพระราชบัญญัติ

- บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ..... ๑
- ความเป็นมาของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๓
- สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๔
- บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาประกอบร่างพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๖
- ตารางเปรียบเทียบร่างพระราชบัญญัติ ๑๑

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

- สรุปความจำเป็นในการตราพระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ๑๕
- กรอบอัตรากำลังผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์
และศาลฎีกาในปัจจุบัน ๑๗
- ตารางรายงานสถิติคดีค้างมา รับใหม่ เสร็จไปของศาล
ทั่วราชอาณาจักรประจำเดือนมกราคม – ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ ๑๘

ส่วนที่ ๓ ภาคผนวก

- ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ) ๒๑
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ๒๔
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ ๕๙

LIART

ส่วนที่ ๑

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ความเป็นมา สาระสำคัญ

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกอบร่างพระราชบัญญัติ

บทสรุปสำหรับสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๐ และได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๐/๒๕๕๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๐

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา (แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคสอง)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้มีผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น แต่เนื่องจากปัจจุบันศาลฎีกาและศาลอุทธรณ์มีปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับศาลฎีกามีภารกิจที่ต้องปฏิบัติหลายประการ โดยเฉพาะการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลฎีกา แผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งต้องมีองค์คณะผู้พิพากษาพิจารณาในแต่ละคดีถึงเก้าคน ทำให้เกิดผลกระทบต่อความยุติธรรมแก่ประชาชน สมควรให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา นอกจากนี้ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้นั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ
ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
มี ๔ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

๑) กำหนดให้ผู้พิพากษาอาวุโส
สามารถพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น
ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา จากเดิมที่กำหนดให้
ผู้พิพากษาอาวุโสนั่งพิจารณาพิพากษาคดี
ในศาลชั้นต้นเท่านั้น (ร่างมาตรา ๓)

๒) กำหนดหลักเกณฑ์ให้ประธาน
ศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไป
ช่วยทำงานชั่วคราวได้ โดยไม่ต้องได้รับความ
ยินยอมจากผู้นั้น ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการ
ผู้นั้นอยู่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลนั้นต่อไป
จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรม
ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาลนั้น
หรือมีเหตุจำเป็นอย่างอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้
ตามระเบียบที่ กต. กำหนด และประธาน
ศาลฎีกาต้องขอความเห็นชอบจาก กต. ในการ
ประชุมนัดแรกนับแต่วันมีคำสั่ง (ร่างมาตรา ๔)

ความเป็นมาของ

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ เป็นนายกรัฐมนตรี เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา เมื่อวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๐

ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. คณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์ ได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ เห็นชอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา เพื่อนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป โดยมีเหตุผลในการนำเสนอ ดังนี้ โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้มีผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น แต่เนื่องจากปัจจุบันศาลฎีกาและศาลอุทธรณ์มีปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับศาลฎีกามีภารกิจที่ต้องปฏิบัติหลายประการ โดยเฉพาะการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งต้องมียุติบัตรคดีผู้พิพากษาพิจารณาในแต่ละคดีถึงแก่คน ทำให้เกิดผลกระทบต่อความยุติธรรมแก่ประชาชน สมควรให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา นอกจากนี้ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวได้ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้นั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สาระสำคัญ
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
(ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. หลักการและเหตุผล

๑.๑ หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง)

(๒) กำหนดให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคสอง)

๑.๒ เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้มีผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น แต่เนื่องจากปัจจุบัน ศาลฎีกา และศาลอุทธรณ์มีปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับศาลฎีกามีภารกิจที่ต้องปฏิบัติหลายประการ โดยเฉพาะการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งต้องมีองค์คณะผู้พิพากษาพิจารณาในแต่ละคดีถึงเก้าคน ทำให้เกิดผลกระทบต่อกรอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน สมควรให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา นอกจากนี้ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวได้โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้นั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ชื่อร่างพระราชบัญญัติ (ร่างมาตรา ๑)

พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

๓. คำปรารภ

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

๔. วันใช้บังคับ (ร่างมาตรา ๒)

พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

๕. เนื้อหาของพระราชบัญญัติ

๕.๑ ให้อำนาจผู้พิพากษาอาวุโสสามารถนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกาได้ (ร่างมาตรา ๓)

ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ นอกจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามมาตรา ๑๑ ให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา”

๕.๒ กำหนดให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมได้ (ร่างมาตรา ๔)

ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การสั่งการให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความยินยอมจากข้าราชการตุลาการผู้นั้น เว้นแต่เป็นกรณีที่หากให้ผู้นั้นอยู่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลนั้นต่อไป จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีของศาลนั้น หรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ตามระเบียบที่ กต. กำหนด และเมื่อมีการสั่งในกรณีเช่นนี้แล้ว ให้ประธานศาลฎีกานำเรื่องเข้าขอความเห็นชอบจาก กต. ในการประชุมนัดแรกนับแต่วันมีคำสั่ง”

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ
ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ.
ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๓/๑๕๕๒๘ ลงวันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๔๙ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติ เมื่อวันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๔๙ อนุมัติในหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ และให้ส่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาตรวจพิจารณา แล้วนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาเป็นเรื่องด่วนต่อไป

ในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับดังกล่าว คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๑) ได้ตรวจพิจารณาโดยมีผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเห็นสมควรจัดทำบันทึกประกอบร่างพระราชบัญญัติ ทั้งสามฉบับ ดังต่อไปนี้

๑. เหตุผลและความจำเป็น

เนื่องจากศาลฎีกาซึ่งเป็นศาลสูงสุดในระบบศาลยุติธรรมมีภารกิจต้องปฏิบัติหน้าที่ในการอำนวยความยุติธรรมให้แก่ประชาชนด้วยความสะดวก รวดเร็ว และเป็นธรรม การที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดจำนวนองค์คณะผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวนเก้าคน เพื่อพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแต่ละคดี จึงทำให้ขาดอัตรากำลังผู้พิพากษาที่จะเป็นองค์คณะผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาคดีที่คาดว่าจะเข้ามาสู่ศาลฎีกาในปริมาณที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น การกำหนดให้มีผู้พิพากษาอาวุโสซึ่งมีความรู้ความสามารถและประสบการณ์มีอำนาจหน้าที่พิจารณาพิพากษาคดีในศาลฎีกาตามกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส ร่วมเป็นองค์คณะผู้พิพากษาในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองได้ จะเป็นการเสริมประสิทธิภาพและสนับสนุนการทำงานของศาลฎีกาเป็นอย่างดี

๒. หลักการของร่างพระราชบัญญัติที่สำนักงานศาลยุติธรรมเสนอ

๒.๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

กำหนดให้ประธานศาลฎีกาแต่งตั้งผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาเป็นผู้พิพากษาประจำแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และแก้ไขเพิ่มเติมองค์คณะของผู้พิพากษาเพื่อพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองโดยกำหนดให้มีผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาเป็นองค์คณะผู้พิพากษา

๒.๒ ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) กำหนดให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสมีอำนาจหน้าที่พิจารณาคดีพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา

(๒) กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการแต่งตั้งและโยกย้ายผู้พิพากษาอาวุโสให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในชั้นศาลที่ไม่สูงกว่าชั้นศาลที่ผู้นั้นเคยดำรงตำแหน่งมาก่อน การดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส

๒.๓ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) กำหนดให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาคดีพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา

(๒) ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ผู้พิพากษาอาวุโสไปช่วยทำงานชั่วคราวในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการศาล โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินหกเดือน หากกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเกินกว่าหกเดือน ประธานศาลฎีกาต้องขอความเห็นชอบจาก ก.ต. ก่อน

๓. สาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติที่ผ่านการตรวจพิจารณาของคณะกรรมการกฤษฎีกา

คณะกรรมการกฤษฎีกา(คณะที่ ๑๑)ได้ตรวจพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมร่างพระราชบัญญัติทั้งสามฉบับดังกล่าวในสาระสำคัญดังนี้

๓.๑ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) เนื่องจากร่างพระราชบัญญัตินี้อาศัยอำนาจในการตราโดยมาตรา ๑๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ซึ่งรัฐธรรมนูญฉบับนี้มิได้ให้อำนาจในการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแต่อย่างใด จึงได้แก้ไขชื่อร่างพระราชบัญญัติจาก “ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (ฉบับที่ ..) พ.ศ.” เป็น “ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติม

LIRT

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ.” (แก้ไขชื่อร่างและร่างมาตรา ๑)

(๒) เห็นควรแก้ไขบทบัญญัติการเลือกองค์คณะผู้พิพากษาแต่ละคดี (ร่างมาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓) จากเดิมกำหนดให้ “...ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเลือกผู้พิพากษาในศาลฎีกาซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวนหกคน และผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาจำนวนสามคน เพื่อเข้าร่วมเป็นองค์คณะผู้พิพากษา...” เป็น “... ให้ผู้พิพากษาที่ได้รับคะแนนสูงสุดเรียงลงไปตามลำดับจนครบจำนวนเก้าคน แต่ทั้งนี้จะมีผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นองค์คณะผู้พิพากษาเกินกว่าจำนวนสามคนไม่ได้” โดยมีเหตุผลว่าการกำหนดจำนวนขององค์คณะผู้พิพากษาศาลฎีกาไว้หกคน และผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาจำนวนสามคนนั้น เมื่อพิจารณาสัดส่วนตามที่ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรมชี้แจงว่าปัจจุบันมีผู้พิพากษาศาลฎีกาจำนวนแปดสิบเจ็ดคน เมื่อจะเลือกองค์คณะผู้พิพากษาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองจึงต้องเลือกผู้พิพากษาจำนวนหกคนจากจำนวนผู้พิพากษาศาลฎีกาทั้งสิ้นแปดสิบเจ็ดคน และผู้พิพากษาอาวุโสจำนวนสามคน ซึ่งอาจเกิดปัญหาในการเลือกองค์คณะได้หากมีคดีที่จำเป็นต้องพิจารณาในช่วงระยะเวลาก่อนการโยกย้ายตามวาระ ซึ่งตามมาตรา ๘^๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับมาตรา ๒๑^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้การย้ายข้าราชการตุลาการให้ดำรงตำแหน่งในศาลฎีกาต้องได้รับความยินยอมจากผู้พิพากษาผู้นั้นก่อน ดังนั้น จึงอาจได้จำนวนผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาที่สมัครใจมาเป็นผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาในสัดส่วนที่ไม่สามารถทำให้การคัดเลือกผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อเป็นองค์คณะเป็นไปตามเจตนารมณ์ได้ เช่น มีจำนวนสี่คนก็จะต้องเลือกสามคนจากจำนวนสี่คน ทำให้สัดส่วนการคัดเลือกจำนวนผู้พิพากษาศาลฎีกาและผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาเพื่อเป็นองค์คณะในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีสัดส่วนที่แตกต่างกันมาก และอาจส่งผลให้การคัดเลือกผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาเพื่อดำรงตำแหน่ง

^๑มาตรา ๘ เมื่อได้มีการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในศาลใดแล้ว จะย้ายข้าราชการตุลาการผู้นั้นจากศาลนั้นโดยไม่ได้รับความยินยอมมิได้ เว้นแต่เป็นการโยกย้ายตามวาระหรือเป็นกรณีที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยหรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด

^๒มาตรา ๒๑ ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการศาลยุติธรรมในตำแหน่งข้าราชการตุลาการที่ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่ผู้นั้นดำรงอยู่ได้โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินหกเดือน หากกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเกินกว่าหกเดือน ประธานศาลฎีกาต้องขอความเห็นชอบจาก ก.ต. ก่อน

การสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความยินยอมจากข้าราชการตุลาการผู้นั้นด้วย

ห้ามมิให้สั่งให้ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสตามมาตรา ๑๒ ไปช่วยทำงานชั่วคราวตามวรรคหนึ่งในตำแหน่งอื่น

ดังกล่าวไม่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย เพื่อให้เกิดความยืดหยุ่นและเหมาะสมยิ่งขึ้น ในการเลือกองค์คณะผู้พิพากษา จึงเห็นควรกำหนดถ้อยคำอย่างกว้างตามที่กล่าวไว้ข้างต้น

๓.๒ ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่ง ผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

(๑) แก้ไขบทบัญญัติการกำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งข้าราชการตุลาการ ให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสจากเดิมที่กำหนดให้ “...เลขานุการ ก.ต. เสนอรายชื่อผู้ซึ่งจะ ได้รับการแต่งตั้งในแต่ละศาลที่ไม่สูงกว่าชั้นศาลซึ่งผู้นั้นเคยดำรงตำแหน่งมาก่อนที่จะดำรง ตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสต่อ ก.ต. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ...” เป็น “...ให้เลขานุการ ก.ต. เสนอรายชื่อผู้ซึ่งจะได้รับการแต่งตั้งในแต่ละศาลในชั้นศาลที่ไม่สูงกว่าตำแหน่งที่ผู้นั้นเคยดำรง มาก่อนการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสต่อ ก.ต. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ...” โดยมี เหตุผลว่า เพื่อมิให้เกิดปัญหาการตีความ เนื่องจากในปัจจุบันตำแหน่งข้าราชการตุลาการ บางตำแหน่งแม้จะอยู่ในชั้นศาลที่แตกต่างกันแต่ก็สามารถเทียบตำแหน่งให้อยู่ในลำดับเดียวกันได้ (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗)

(๒) ตัดการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ ออก (กำหนดให้หลักการตาม มาตรา ๘ อยู่ภายใต้บังคับมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรมฯ) เนื่องจากบทบัญญัติมาตรา ๘ เป็นเรื่องการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการให้ดำรง ตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสในศาล การโยกย้ายผู้พิพากษาอาวุโสตามวาระหรือเป็นกรณีที่อยู่ใน ระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยหรือตกเป็นจำเลยในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์ ส่วนกรณี ตามมาตรา ๒๑ ดังกล่าว เป็นเรื่องการสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราว อันเป็น คนละกรณีกัน (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ ของสำนักงานศาลยุติธรรม)

๓.๓ ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

แก้ไขบทบัญญัติในมาตรา ๒๑ วรรคสองที่ว่า “...มีเหตุจำเป็นอันมิอาจ ก้าวล่วงได้...” เป็น “...มีเหตุจำเป็นอันอันมิอาจก้าวล่วงได้ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด...” เพื่อกำหนดขอบเขตการใช้ดุลพินิจของประธานศาลฎีกาในการสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วย ทำงานชั่วคราวโดยไม่จำเป็นต้องได้รับความยินยอมจากข้าราชการตุลาการผู้นั้น ให้มีหลักเกณฑ์ที่ ชัดเจนยิ่งขึ้น และตัดบทบัญญัติที่ว่า “...แต่ถ้าที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้เลือกผู้พิพากษาอาวุโส คนใดเป็นองค์คณะในการพิจารณาพิพากษาคดีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย วิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มาตรา ๑๓ ก่อนแล้ว ให้นำเรื่องเข้าขอความเห็นชอบจาก ก.ต. ในการประชุมนัดแรกหลังจากมีคำพิพากษาในคดีดังกล่าว” ออก เนื่องจาก ผู้พิพากษาอาวุโสที่ได้รับเลือกเป็นองค์คณะในการพิจารณาพิพากษาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่ง ทางการเมือง ย่อมอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองฯ ซึ่งห้ามมิให้มีคำสั่งให้ผู้พิพากษาผู้นั้นไปทำงานที่อื่น

นอกจากศาลฎีกา ดังนั้น จึงไม่จำเป็นต้องบัญญัติเรื่องดังกล่าวไว้ในร่างพระราชบัญญัตินี้อีก (ร่างมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคสอง)

นอกจากนี้ ได้แก้ไขบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติ และร่างพระราชบัญญัติตาม ๓.๑ ๓.๒ และ ๓.๓ ให้ถูกต้องและเหมาะสมยิ่งขึ้น

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มีนาคม ๒๕๕๐

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>มาตรา ๑๒ นอกจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามมาตรา ๑๑ ให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น</p> <p>การบรรจุ การแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง อัตรารับเงินเดือน อัตรารับประจำตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของผู้พิพากษาอาวุโส ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น</p> <p>มาตรา ๒๑ ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการศาลยุติธรรมในตำแหน่งข้าราชการตุลาการที่ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่ผู้นั้นดำรงอยู่ได้</p>	<p>มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า "พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ."</p> <p>มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป</p> <p>มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p> <p>"มาตรา ๑๒ นอกจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามมาตรา ๑๑ ให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา"</p> <p>มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน</p>	<p>เพื่อให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา</p>

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓	ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาล ยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.	เหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติม
<p>โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินหกเดือน หากกำหนด ระยะเวลาดังกล่าวเกินกว่าหกเดือน ประธานศาลฎีกาต้อง ขอความเห็นชอบจาก ก.ต. ก่อน</p> <p>การสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงาน ชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความยินยอมจาก ข้าราชการตุลาการผู้นั้นด้วย</p> <p>ห้ามมิให้สั่งให้ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรง ตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสตามมาตรา ๑๒ ไปช่วยทำงาน ชั่วคราวตามวรรคหนึ่งในตำแหน่งอื่น</p>	<p>“การสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวตาม วรรคหนึ่ง ต้องได้รับความยินยอมจากข้าราชการตุลาการผู้นั้นด้วย เว้นแต่เป็นกรณีที่หากให้ผู้นั้นอยู่ปฏิบัติหน้าที่ในศาลนั้นต่อไป จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษา อรรถคดีของศาลนั้น หรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจก้าวล่วงได้ตาม ระเบียบที่ ก.ต. กำหนด และเมื่อมีการสั่งในกรณีเช่นนี้แล้ว ให้ประธานศาลฎีกานำเรื่องเข้าขอความเห็นชอบจาก ก.ต. ในการประชุมครั้งแรกนับแต่วันมีคำสั่ง”</p> <p>ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ</p> <p>..... นายกรัฐมนตรี</p>	<p>กำหนดให้มีข้อยกเว้นในการสั่งข้าราชการ ตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวโดยไม่ต้องได้รับความ ยินยอมจากข้าราชการตุลาการผู้นั้น ในกรณีที่ กระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณา พิพากษาอรรถคดีของศาลนั้น หากให้ผู้นั้นอยู่ปฏิบัติ หน้าที่ในศาลนั้นต่อไป หรือมีเหตุจำเป็นอื่นอันมิอาจ ก้าวล่วงได้ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด โดยให้ประธาน ศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงาน ชั่วคราวได้ และต้องขอความเห็นชอบจาก ก.ต. ในการ ประชุมครั้งแรกนับแต่วันมีคำสั่ง</p>

ส่วนที่ ๒

ข้อมูลประกอบการพิจารณา
ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

สรุปความจำเป็นในการตรา

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

๑. วัตถุประสงค์และเป้าหมายของภารกิจ

เนื่องจากศาลยุติธรรมได้ดำเนินการจัดตั้งศาลจังหวัดเพิ่มขึ้นและต้องจัดให้มีผู้พิพากษา
นั่งพิจารณาพิพากษาคดีครบองค์คณะ และพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๑๗ วรรคสอง บัญญัติให้การแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นให้เสนอแต่งตั้งจาก
ข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี เป็นเหตุให้อัตรากำลัง
ผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นมีไม่เพียงพอที่จะรองรับปริมาณคดีในศาลชั้นต้นทั่วประเทศ ประกอบกับมาตรา
๕๘/๑ ซึ่งเป็นบทเฉพาะกาลที่บัญญัติขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาการขาดแคลนผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นใกล้จะสิ้น
ผลบังคับแล้ว จึงจำเป็นต้องแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยการกำหนดให้สามารถแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นจาก
ข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และต้องผ่านการ
ประเมินผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต. กำหนด เพื่อคุ้มครองสิทธิในการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม
ของประชาชนและรองรับการพิจารณาพิพากษาคดีครบองค์คณะ ตลอดจนการจัดอัตรากำลังของ
ศาลยุติธรรมที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

๒. ใครควรเป็นผู้ทำภารกิจ

สำนักงานศาลยุติธรรม

๓. ความจำเป็นที่ต้องทำภารกิจ

เพื่อให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมเป็นไปด้วยความสะดวก รวดเร็ว
เป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ ในการอำนวยความสะดวกยุติธรรมแก่ประชาชน และโดยที่พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรา ๑๗ วรรคสอง กำหนดให้การแต่งตั้ง
ผู้พิพากษาศาลชั้นต้นให้เสนอแต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลมาแล้ว
ไม่น้อยกว่าสามปี แต่เนื่องจากอัตรากำลังของผู้พิพากษาศาลชั้นต้นในปัจจุบันไม่เพียงพอที่จะรองรับ
ปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้นในศาลชั้นต้นได้ ดังนั้น เพื่อเป็นการเสริมประสิทธิภาพในการพิจารณาคดีของศาล
ยุติธรรม จึงสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ให้สามารถ
แต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลมาแล้วไม่น้อยกว่า
หนึ่งปี และต้องผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต. กำหนด เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหา
ดังกล่าว

ที่มา : สำนักงานศาลยุติธรรม ณ วันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๕๐

LIART

๔. ความซ้ำซ้อนของกฎหมาย

ไม่มี

๕. ภาระต่อบุคคลและความคุ้มค่า

การตราพระราชบัญญัตินี้ขึ้นบังคับใช้ไม่เกิดภาระแก่คู่ความ แต่กลับจะมีผลทำให้การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลยุติธรรมเป็นไปด้วยความรวดเร็ว และเป็นธรรมแก่คู่ความทุกฝ่าย

๖. ความพร้อมของรัฐ

ศาลยุติธรรมสามารถดำเนินการได้ทันทีเมื่อกฎหมายมีผลบังคับใช้

๗. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สำนักงานศาลยุติธรรม

๘. วิธีการทำงานและการตรวจสอบ

วิธีการทำงานได้กำหนดให้สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี โดยเน้นการอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนด้วยความรวดเร็ว ถูกต้อง และเป็นธรรม

๙. อำนาจในการตรานิติบัญญัติ

ไม่มี

๑๐. การรับฟังความคิดเห็น

คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมได้ให้ความเห็นชอบแล้ว และสำนักงานศาลยุติธรรมได้ประสานงานเพื่อขอความเห็นจากกระทรวงยุติธรรม

อัตรากำลังข้าราชการตุลาการ ณ วันที่ 12 เมษายน 2550*

ศาล/ตำแหน่ง	จำนวน
ศาลฎีกา	197
ศาลอุทธรณ์	520
ศาลชั้นต้น	2,616
ผู้ช่วยผู้พิพากษา	407
ผู้พิพากษาอาวุโส	226
รวม	3,966

* ที่มา : ฝ่ายทะเบียนประวัติและข้อมูลบุคคล กองกรเจ้าหน้าที่ สำนักงานศาลยุติธรรม ณ วันที่ 12 เมษายน 2550

รายงานสถิติคดีค้างมา รับใหม่ เสร็จไป ของศาลท้วราชอาณาจักร ประจำเดือน มกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2549

ศาล	คดีค้างมา					คดีรับใหม่					คดีเสร็จไป					คดีเสร็จไป ร้อยละ	คดีค้างไป				
	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม		แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม
ศาลอุทธรณ์	11,388	242	8,402		18,032	4,574	10	5,009		9,593	4,558	229	5,462		10,249	37.10	11,404	23	5,949		17,376
เขาวชนและครอบครัว	85		124		209	55		66		121	83		124		207	62.73	57		66		123
ผู้บริโภค						35		23		58	8		11		19	32.78	27		12		39
ตั้งแวลล้อม								8		8			4		4				4		4
ศาลอุทธรณ์ภาค 1	1,018	4	1,867		2,889	1,244		3,796		5,040	1,399	4	4,179		5,582	70.40	863		1,484		2,347
เขาวชนและครอบครัว	11		75		86	28		163		191	32		175		207	74.73	7		63		70
ผู้บริโภค																					
ตั้งแวลล้อม								4		4									4		4
ศาลอุทธรณ์ภาค 2	1,119	2	2,083		3,204	528	1	3,082		3,611	654	2	2,037		2,693	39.52	993	1	3,128		4,122
เขาวชนและครอบครัว	2		38		40	15		151		166	10		123		133	64.56	7		66		73
ผู้บริโภค																					
ตั้งแวลล้อม																					
ศาลอุทธรณ์ภาค 3	1,869		4,446		6,315	986		3,101		4,087	815		3,330		4,145	39.85	2,040		4,217		6,257
เขาวชนและครอบครัว	5		26		31	16		87		103	11		83		94	70.15	10		30		40
ผู้บริโภค																					
ตั้งแวลล้อม								42		42			1		1				41		41
ศาลอุทธรณ์ภาค 4	1,374		3,103		4,477	723		2,278		3,001	342		2,478		2,820	37.71	1,755		2,903		4,658
เขาวชนและครอบครัว	15		12		27	17		57		74	26		51		77	76.24	6		18		24
ผู้บริโภค																					
ตั้งแวลล้อม								35		35			12		12				23		23
ศาลอุทธรณ์ภาค 5	878	2	3,071		3,951	464	1	2,316		2,781	390	2	2,774		3,166	47.03	952	1	2,613		3,566
เขาวชนและครอบครัว	8		12		20	15		54		69	14		41		55	61.80	9		25		34
ผู้บริโภค																					
ตั้งแวลล้อม						4		32		36			7		7		4		25		29
ศาลอุทธรณ์ภาค 6	1,214	2	3,696		4,812	496		3,157		3,655	486	2	2,565		3,053	36.06	1,226		4,188		5,414
เขาวชนและครอบครัว	4		24		28	10		142		152	10		98		108	60.00	4		68		72
ผู้บริโภค																					
ตั้งแวลล้อม								50		50			10		10				40		40
ศาลอุทธรณ์ภาค 7	883		1,913		2,796	780		3,513		4,293	668		3,146		3,814	53.80	995		2,280		3,275
เขาวชนและครอบครัว	6		44		50	20		179		199	17		152		169	67.87	9		71		80
ผู้บริโภค																					
ตั้งแวลล้อม								51		51			23		23				28		28

ศาล	คดีค้างมา					คดีรับใหม่					คดีเสร็จไป					คดีเสร็จไป ร้อยละ	คดีค้างไป				
	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม		แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม
ศาลอุทธรณ์ภาค 8	1,241	2	3,233		4,476	539	1	2,834		3,374	515	3	2,442		2,960	37.71	1,265		3,625		4,890
เยาวชนและครอบครัว	17		163		180	10		125		135	12		98		110	34.92	15		190		205
ผู้บริโภค								41		41			19		19				22		22
สิ่งแวดล้อม																					
ศาลอุทธรณ์ภาค 9	627		1,857		2,484	343		1,802		2,145	398		2,015		2,413	52.13	572		1,644		2,216
เยาวชนและครอบครัว	1		9		10	5		125		130	4		100		104	74.29	2		34		36
ผู้บริโภค																					
สิ่งแวดล้อม						1		15		16			2		2		1		13		14
รวมคดีแพ่ง อาญา ของศาลอุทธรณ์	21,611	254	31,571		53,436	10,679	13	30,888		41,580	10,225	242	30,428		40,895	43.04	22,065	25	32,031		54,121
รวมเยาวชนและครอบครัวอุทธรณ์	154		527		681	191		1,149		1,340	219		1,045		1,264	62.54	126		631		757
รวมผู้บริโภคของอุทธรณ์						35		23		58	8		11		19	32.76	27		12		39
รวมสิ่งแวดล้อมของอุทธรณ์						5		278		283			78		78		5		200		205
รวมคดีทั้งหมดของอุทธรณ์	21,765	254	32,098		54,117	10,910	13	32,338		43,261	10,452	242	31,562		42,256	43.39	22,223	25	32,874		55,122
รวมคดีศาลชั้นต้นที่วราฯอาญาจักร	102,051	4,744	65,650		172,458	412,542	13,244	437,612		893,298	410,702	8,789	466,953		886,444	83.18	103,891	9,199	66,204		179,312

หมายเหตุ : ศาลอุทธรณ์ภาค 2 ขอแก้ไขข้อมูลย้อนหลังประจำเดือนมิถุนายน 2548 ในคดีอาญาเสร็จไป จาก 188 คดี เปลี่ยนเป็น 187 คดี (เปลี่ยนเดือน กุมภาพันธ์ 2549)

- : ศาลอุทธรณ์ภาค 2 ขอแก้ไขคดีรับใหม่ในคดีอาญา ของเดือนธันวาคม 47 จาก 237 คดีเปลี่ยนเป็น 238 คดี ทำให้คดีค้างมาในเดือน มกราคม 48 เปลี่ยนจาก 2081 คดีเป็น 2082 คดี (แก้ไขในเดือน ก.ค.49)
- : ศาลอุทธรณ์ภาค 2 ขอแก้ไขคดีรับใหม่ในคดีอาญา ของเดือนธันวาคม 48 จาก 284 คดีเปลี่ยนเป็น 285 คดี ทำให้คดีค้างมาในเดือน มกราคม 49 เปลี่ยนจาก 2082 คดีเป็น 2083 คดี (แก้ไขในเดือน ส.ค.49)
- : ศาลอุทธรณ์ภาค 7 ขอแก้ไขคดีรับใหม่ในคดีอาญา ของเดือนมีนาคม 49 จาก 201 คดีเปลี่ยนเป็น 202 คดี ทำให้คดีค้างมาในเดือน เมษายน 49 เปลี่ยนจาก 1756 คดีเป็น 1757 คดี (แก้ไขในเดือน ต.ค.49)
- : ศาลอุทธรณ์ภาค 7 ขอแก้ไขคดีรับใหม่ในคดีอาญา ของเดือนมิถุนายน 49 จาก 940 คดีเปลี่ยนเป็น 945 คดี ทำให้คดีค้างมาในเดือน สิงหาคม 49 เปลี่ยนจาก 2495 คดีเป็น 2501 คดี (แก้ไขในเดือน ต.ค.49)
- : ศาลอุทธรณ์ภาค 1 ขอแก้ไขคดีรับใหม่ในคดีแพ่ง ของเดือนธันวาคม 48 จาก 62 คดีเปลี่ยนเป็น 81 คดี ทำให้คดีค้างมาในเดือน มกราคม 49 เปลี่ยนจาก 1019 คดีเป็น 1018 คดี และคดีค้างมาในเดือน กันยายน 49 เปลี่ยนจาก 915 คดี เป็น 914 คดี (แก้ไขในเดือน ส.ค.49)

รายงานสถิติคดีค้างมา รับใหม่ เสร็จไป ของศาลทั่วราชอาณาจักร ประจำเดือน มกราคม - ธันวาคม พ.ศ. 2549

ศาล	คดีค้างมา					คดีรับใหม่					คดีเสร็จไป					คดีเสร็จไป						
	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	ร้อยละ	แพ่ง	ล้มละลาย	อาญา	ทหาร	รวม	
ศาลฎีกา																						
แผนกคดีแพ่ง	6,430				6,430	3,298				3,298	2,436			2,436	25.04	7,292					7,292	
แผนกคดีเยาวชน	90		244		334	61		190		251	78		182	260	44.44	73			252		325	
แผนกคดีล้มละลาย		220			220		426			426		179		179	27.71			467			467	
แผนกคดีล้มละลาย(ฟื้นฟู)		72			72		62			62		30		30	22.39			104			104	
แผนกคดีทรัพย์สินฯ	348		94		442	171		128		299	182		120	302	40.76	337			102		439	
แผนกคดีภาษี	331				331	299				299	148			149	23.49	482					482	
แผนกคดีแรงงาน	1,025				1,025	1,784				1,784	1,037			1,037	36.92	1,772					1,772	
แผนกคดีอาญา			11,568		11,568			6,477		6,477			5,038	5,038	29.92				13,007		13,007	
แผนกคดีพาณิชย์	62				62	329				329	9			9	2.30	382					382	
แผนกคดีสิ่งแวดล้อม			50		50	2		167		169			100	100	45.66	2			117		119	
แผนกคดีอาญาทางการเมือง																						
รวมคดีของศาลฎีกา	8,286	292	11,956		20,534	5,944	488	6,962		13,394	3,890	209	5,440		9,539	28.12	10,340	571	13,478		24,389	

หมายเหตุ : ศาลฎีกาขอแก้ไขข้อมูลสถิติคดีแรงงานประจำเดือน พฤศจิกายน 2548 ในคดีเสร็จไปจาก 209 คดี เปลี่ยนเป็น 269 คดี ทำให้คดีค้างมาในเดือน ธันวาคม เปลี่ยนจาก 1261 คดีเป็น 1201 คดี (แก้ไขในเดือน กุมภาพันธ์ 2549)
 ศาลฎีกาขอแก้ไขข้อมูลในเดือน มี.ค. 49 ในคดีรับใหม่ล้มละลาย จาก 36 คดี เปลี่ยนเป็น 35 คดี ทำให้คดีค้างมาในเดือน เม.ย. 49 จาก 259 คดี เปลี่ยนเป็น 258 และคดีรับใหม่ ฟื้นฟูจาก 3 คดี เปลี่ยนเป็น 4 คดี
 ทำให้คดีค้างมาในเดือน เม.ย. 49 จาก 81 คดี เปลี่ยนเป็น 82 คดี (ขอแก้ไขในเดือน มี.ย. 49)
 : ศาลฎีกาขอแก้ไขข้อมูลสถิติคดีสิ่งแวดล้อมอาญาประจำเดือน พฤศจิกายน 2548 ในคดีรับใหม่จาก 9 คดี เปลี่ยนเป็น 10 คดี ทำให้คดีค้างมาในเดือนสิงหาคม 49 เปลี่ยนจาก 89 คดี เป็น 91 คดี (แก้ไขในเดือน ตุลาคม 2549)

Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก

- : ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.
(คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ)
- : พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓
- : พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๓/๕๒๕๙

๒๑

ปฏิบัติหน้าที่
สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ
เลขรับ..... 61
วันที่..... 10 เม.ย. 2550
เวลา..... 14 40 น.

สำนักนายกรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๕๐

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ. ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. รวม ๓ ฉบับ

กราบเรียน ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างพระราชบัญญัติในเรื่องนี้ รวม ๓ ฉบับ

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาลงมติให้เสนอ

๑. ร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๒ พ.ศ.
๒. ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส (ฉบับที่ ..) พ.ศ. และ
๓. ร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.

รวม ๓ ฉบับ ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

จึงขอเสนอร่างพระราชบัญญัติทั้ง ๓ ฉบับดังกล่าว พร้อมด้วยบันทึกหลักการและเหตุผล มาเพื่อขอได้โปรดนำเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ต่อไป

กลุ่มงานพระราชบัญญัติ

รับที่..... 61 / 2550

วันที่..... 10 / 1240 / 50

เวลา..... 16-05 น.

สำนักการประชุม

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายโสมิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์)

รองนายกรัฐมนตรี รักษาราชการแทน

นายกรัฐมนตรี

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

โทร. ๐ ๒๒๕๐ ๙๐๐๐ ต่อ ๓๐๘ - ๙

โทรสาร ๐ ๒๒๕๐ ๙๐๕๕ (D183/E/๓)

Legislative Institution 351, 50 วันที่ 10 เม.ย. 50

๒๕๕๐ น. ตั้ง พ.ร.บ.

สำนักการประ...

บันทึกหลักการและเหตุผล

ประกอบร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)

พ.ศ.

หลักการ

แก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม
พ.ศ. ๒๕๔๓ ดังต่อไปนี้(๑) กำหนดให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น
ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ วรรคหนึ่ง)(๒) กำหนดให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงาน
ชั่วคราวโดยไม่ต้องได้รับความยินยอมได้ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคสอง)

เหตุผล

โดยที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๔๓ กำหนดให้มีผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น แต่เนื่องจากปัจจุบันศาลฎีกา และศาลอุทธรณ์มีปริมาณคดีที่เพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก ประกอบกับศาลฎีกามีภารกิจที่ต้องปฏิบัติหลายประการ โดยเฉพาะการพิจารณาพิพากษาคดีในศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งต้องมืองค์คณะผู้พิพากษาพิจารณาพิพากษาในแต่ละคดีถึงเก้าคน ทำให้เกิดผลกระทบต่อการอำนวยความยุติธรรมแก่ประชาชน สมควรให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา นอกจากนี้ สมควรกำหนดหลักเกณฑ์ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวได้ โดยไม่ต้องได้รับความยินยอมจากผู้นั้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ร่าง
พระราชบัญญัติ
ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..)
พ.ศ.

.....
.....
.....

.....
.....
.....
โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม

.....
.....
.....
มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ
ศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ.”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุ
เบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ นอกจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามมาตรา ๑๑ ให้มีตำแหน่ง
ผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ หรือศาลฎีกา”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความ
ยินยอมจากข้าราชการตุลาการผู้นั้นด้วย เว้นแต่เป็นกรณีที่ทำให้อุบัติหน้าที่ในศาลนั้นต่อไป
จะกระทบกระเทือนต่อความยุติธรรมในการพิจารณาพิพากษารรคดีของศาลนั้น หรือมีเหตุจำเป็นอื่น
อันมิอาจก้าวล่วงได้ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด และเมื่อมีการสั่งในกรณีเช่นนี้แล้ว ให้ประธานศาลฎีกา
นำเรื่องเข้าขอความเห็นชอบจาก ก.ต. ในการประชุมนัดแรกนับแต่วันมีคำสั่ง”

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

.....
นายกรัฐมนตรี

LIRT

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม

พ.ศ. ๒๕๕๓

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เป็นปีที่ ๕๕ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

- (๑) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๒๑
- (๒) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๑
- (๓) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๓
- (๔) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๗

- (๕) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๒๘
(๖) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๑
(๗) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๖
(๘) พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๓๘
มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม” หมายความว่า ข้าราชการซึ่งรับราชการโดยได้รับเงินเดือนจากเงินงบประมาณหมวดเงินเดือนในศาลยุติธรรมหรือสำนักงานศาลยุติธรรม

“เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม” หมายความว่า เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม

“คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม” หมายความว่า คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม

“ก.ต.” หมายความว่า คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม

มาตรา ๕ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ประธานศาลฎีกาโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมมีอำนาจออกข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ข้อบังคับนั้น เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

บททั่วไป

มาตรา ๖ ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม ได้แก่

(๑) ข้าราชการตุลาการ คือ ข้าราชการผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีรวมตลอดถึงผู้ช่วยผู้พิพากษา และข้าราชการผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง

(๒) คະโตะยุติธรรม คือ ข้าราชการซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการวินิจฉัยชี้ขาดข้อกฎหมายอิสลาม

(๓) ข้าราชการศาลยุติธรรม คือ ข้าราชการผู้มีอำนาจหน้าที่ในทางธุรการซึ่งได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม

มาตรา ๗ อัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตุลาการและคะโด๊ะยุติธรรมให้เป็นไปตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๕ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๑ และมาตรา ๕๒ การโอนข้าราชการที่ไม่ใช่ข้าราชการการเมืองหรือข้าราชการซึ่งอยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือการโอนพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการหรือคะโด๊ะยุติธรรมอาจทำได้ถ้าเจ้าตัวสมัครใจโดยสำนักงานศาลยุติธรรมทำความตกลงกับเจ้าสังกัด

เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาราชการ ให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ที่โอนมาตามวรรคหนึ่ง ในขณะที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น เป็นเวลาราชการของข้าราชการตุลาการหรือคะโด๊ะยุติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย ทั้งนี้ ไม่ว่าการโอนนั้นจะได้กระทำก่อนหรือหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙ บำเหน็จบำนาญของข้าราชการตุลาการและคะโด๊ะยุติธรรมให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมผู้ใดถึงแก่ความตาย หรือได้รับอันตรายถึงทุพพลภาพเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการจะต้องออกจากราชการเพราะเหตุทุพพลภาพตามมาตรา ๓๕ ก.ต. หรือคณะกรรมการข้าราชการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมจะพิจารณาเลื่อนชั้นหรือขึ้นเงินเดือนให้ผู้นั้นเป็นกรณีพิเศษ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณบำเหน็จบำนาญก็ได้

มาตรา ๑๐ ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมดำเนินการขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์ให้แก่ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมและผู้พิพากษาสมทบตามกฎหมายและระเบียบว่าด้วยการนั้น

หมวด ๒

ข้าราชการตุลาการ

ส่วนที่ ๑

การบรรจุ การแต่งตั้ง และการเลื่อนตำแหน่ง

มาตรา ๑๑ ตำแหน่งข้าราชการตุลาการมีดังนี้ ประธานศาลฎีกา รองประธานศาลฎีกา ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ผู้พิพากษาศาลฎีกา ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค รองประธาน

ศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษาภาค รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาประจำศาลและผู้ช่วยผู้พิพากษา

นอกจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ก.ต. อาจออกประกาศกำหนดให้มีตำแหน่งข้าราชการตุลาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นอีกได้ ตำแหน่งดังกล่าวจะเทียบกับตำแหน่งใดตามวรรคหนึ่งให้กำหนดไว้ในประกาศนั้นด้วย

ประกาศ ก.ต. ตามวรรคสอง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๑๒ นอกจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามมาตรา ๑๑ ให้มีตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสเพื่อนั่งพิจารณาพิพากษาคดีในศาลชั้นต้น

การบรรจุ การแต่งตั้ง การพ้นจากตำแหน่ง อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่ง และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของผู้พิพากษาอาวุโส ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๑๓ ข้าราชการตุลาการให้ได้รับเงินเดือนตามตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้ง ดังต่อไปนี้

(๑) ในศาลฎีกา

(ก) ประธานศาลฎีกา ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๕

(ข) รองประธานศาลฎีกา ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา และผู้พิพากษาศาลฎีกา ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๔

(๒) ในศาลอุทธรณ์

(ก) ประธานศาลอุทธรณ์และประธานศาลอุทธรณ์ภาค ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๔

(ข) รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ และผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๓-๔

(๓) ในศาลชั้นต้น

(ก) อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษาภาค รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล และผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลชั้นต้น ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๓

(ข) ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๒-๓ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนในขั้นต่ำของชั้น ๒

LIRT

(ค) ผู้พิพากษาประจำศาล ให้ได้รับเงินเดือน ชั้น ๑ โดยให้เริ่มรับเงินเดือนในชั้นต่ำของชั้น ๑

(๔) ผู้ช่วยผู้พิพากษา ให้ได้รับเงินเดือนในตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา โดยให้เริ่มรับเงินเดือนในชั้นต่ำของตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา

ให้ข้าราชการตุลาการได้รับเงินประจำตำแหน่งตามตำแหน่งที่ได้รับแต่งตั้งนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งดังกล่าว

ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง เมื่อเทียบกับตำแหน่งใดก็ให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามตำแหน่งนั้น

มาตรา ๑๔ การบรรจุข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้งโดยวิธีการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้หรือการคัดเลือกพิเศษตามที่บัญญัติไว้ในส่วนที่ ๒ ของหมวดนี้

มาตรา ๑๕ ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาล จะต้องเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาและได้รับการศึกษาอบรมจากสำนักงานศาลยุติธรรมมาแล้วตามระยะเวลาที่ประธานศาลฎีกากำหนดโดยความเห็นชอบของ ก.ต. แต่ต้องไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และผลของการศึกษาอบรมเป็นไปตามมาตรฐานของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมว่าเป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต ความรู้ความสามารถ ความรับผิดชอบ และความประพฤติเหมาะสมที่จะเป็นผู้พิพากษา ทั้งนี้ ให้มีการประเมินผลของการศึกษาอบรมตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด

ในระหว่างการศึกษาอบรมตามวรรคหนึ่ง ผู้ช่วยผู้พิพากษาผู้ใดไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการต่อไป หรือผู้ช่วยผู้พิพากษาผู้ใดเป็นผู้ช่วยผู้พิพากษามาเป็นเวลาเกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดในวรรคหนึ่งถึงหนึ่งปีแล้ว และผลของการศึกษาอบรมยังไม่เป็นไปตามมาตรฐานของคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม ให้ประธานศาลฎีกาด้วยความเห็นชอบของ ก.ต. มีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการหรือดำเนินการเพื่อให้มีการโอนไปเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมก็ได้

มาตรา ๑๖ เมื่อ ก.ต. ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งข้าราชการตุลาการให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาล ก่อนเข้ารับหน้าที่ ผู้พิพากษาผู้นั้นต้องถวายสัตย์ปฏิญาณต่อพระมหากษัตริย์

ในระหว่างการดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาล หากปรากฏว่าผู้พิพากษาประจำศาลผู้ใดไม่เหมาะสมที่จะดำรงตำแหน่งต่อไป เมื่อคณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมเสนอ และ ก.ต. เห็นชอบ ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ออกจากราชการ หรือดำเนินการเพื่อให้มีการโอนไปเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมก็ได้

หลักเกณฑ์และวิธีการประเมินความเหมาะสมตามวรรคสองให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรมกำหนด

มาตรา ๑๗ ในการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการที่มีตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้พิพากษา การโยกย้ายแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตุลาการ และการงดการเลื่อนชั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.ต.

การแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นให้เสนอแต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

ห้ามมิให้แต่งตั้งข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสตามมาตรา ๑๒ ไปดำรงตำแหน่งอื่น

การพิจารณาให้ความเห็นชอบของ ก.ต. ตามวรรคหนึ่ง ให้คำนึงถึงความรู้ ความสามารถ ความรับผิดชอบ และประวัติการปฏิบัติราชการของบุคคลนั้น และให้นำความเห็นในเรื่องดังกล่าวของ คณะอนุกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประจำชั้นศาลตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง มาประกอบการพิจารณาด้วย

มาตรา ๑๘ การโยกย้ายแต่งตั้งข้าราชการตุลาการตามมาตรา ๑๗ จะกระทำต่อเมื่อได้รับความยินยอมจากข้าราชการตุลาการผู้นั้น เว้นแต่เป็นการโยกย้ายแต่งตั้งประจำปี การเลื่อนตำแหน่งให้สูงขึ้น หรือเป็นกรณีที่ผู้นั้นอยู่ในระหว่างถูกดำเนินการทางวินัยหรือเป็นจำเลยในคดีอาญา ทั้งนี้ ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๙ เมื่อ ก.ต. ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้ง การโยกย้ายแต่งตั้ง และการเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามมาตรา ๑๗ แล้ว ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

มาตรา ๒๐ ให้ข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ ได้รับการเลื่อนชั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามที่ระบุไว้ในบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการท้ายพระราชบัญญัตินี้ ภายในระยะเวลาดังต่อไปนี้

(๑) รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ และผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค เมื่ออยู่ในชั้น ๓ มาครบเจ็ดปี ให้เลื่อนชั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นชั้น ๔

(๒) ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น เมื่ออยู่ในชั้น ๒ มาครบห้าปี ให้เลื่อนชั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นชั้น ๓ ชั้นต่ำ และเมื่ออยู่ในชั้น ๓ ชั้นต่ำมาครบสามปีแล้ว ให้ได้รับการพิจารณาเพื่อเลื่อนชั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเป็นชั้น ๓ ชั้นสูงสุดได้

ข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่น เมื่อเทียบกับตำแหน่งใดตาม (๑) หรือ (๒) ก็ให้ได้รับการเลื่อนขั้นเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามตำแหน่งนั้น

ให้ปรับอัตราเงินเดือนข้าราชการตุลาการตามมาตรา ๑๓ (๓) (ข) และ (ค) และ (๔) สูงขึ้นหนึ่งขั้นทุกปี เว้นแต่เป็นกรณีที่ข้าราชการตุลาการผู้ใดได้รับเงินเดือนในขั้นสูงสุดของขั้นที่ตนดำรงอยู่ ทั้งนี้ โดยไม่มีการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี

มาตรา ๒๑ ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ราชการศาลยุติธรรมในตำแหน่งข้าราชการตุลาการที่ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งที่ผู้นั้นดำรงอยู่ได้โดยมีกำหนดระยะเวลาไม่เกินหกเดือน หากกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเกินกว่าหกเดือน ประธานศาลฎีกาต้องขอความเห็นชอบจาก ก.ต. ก่อน

การสั่งให้ข้าราชการตุลาการไปช่วยทำงานชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง ต้องได้รับความยินยอมจากข้าราชการตุลาการผู้นั้นด้วย

ห้ามมิให้สั่งให้ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสตามมาตรา ๑๒ ไปช่วยทำงานชั่วคราวตามวรรคหนึ่งในตำแหน่งอื่น

มาตรา ๒๒ เพื่อประโยชน์แก่ราชการศาลยุติธรรม ให้ข้าราชการตุลาการที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งใหม่คงปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิมต่อไปจนกว่าจะเข้ารับหน้าที่ในตำแหน่งใหม่ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งเดือนนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้งพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้ง เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นให้คงปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งเดิมต่อไปได้ตามระยะเวลาที่ ก.ต. กำหนด

มาตรา ๒๓ การโอนข้าราชการตุลาการไปเป็นข้าราชการพลเรือน ข้าราชการศาลยุติธรรม หรือข้าราชการฝ่ายอื่น ให้ประธานศาลฎีกาสั่งได้เมื่อข้าราชการตุลาการผู้นั้นยินยอมและ ก.ต. เห็นชอบ

มาตรา ๒๔ ข้าราชการตุลาการผู้ใดพ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการไปโดยมิได้มีความผิดหรือมีมลทินหรือมัวหมองในราชการ หรือโอนไปเป็นข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการฝ่ายอื่น เมื่อสิ้นความประสงค์จะขอกลับ หรือโอนกลับเข้ารับตำแหน่งข้าราชการตุลาการโดยรับเงินเดือนไม่สูงกว่าขณะพ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการ และผู้นั้นมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖ ให้ประธานศาลฎีกาสั่งบรรจุได้เมื่อ ก.ต. เห็นชอบ และให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งต่อไป

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับแก่ข้าราชการตุลาการผู้พ้นจากตำแหน่ง โดยโอนไปเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม ที่ยื่นความประสงค์ขอโอนกลับเข้ารับตำแหน่งข้าราชการตุลาการด้วย เว้นแต่

ข้าราชการตุลาการซึ่งโอนไปดำรงตำแหน่งเลขธิการสำนักงานศาลยุติธรรมจะขอโอนกลับเข้ารับตำแหน่งข้าราชการตุลาการโดยให้คงอยู่ในลำดับอาวุโสที่เคยครองและได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งในชั้นและชั้นเดียวกับข้าราชการตุลาการที่อยู่ในลำดับอาวุโสเท่ากันในขณะที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการก็ได้

มาตรา ๒๕ ข้าราชการตุลาการผู้ใดไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารเมื่อผู้นั้นพ้นจากราชการทหารโดยไม่มีความเสียหาย และประสงค์จะกลับเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการตุลาการโดยได้รับเงินเดือนเท่าที่ได้รับอยู่ในขณะที่ไปรับราชการทหารนั้น ให้ยื่นคำขอภายในกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันพ้นจากราชการทหาร ในกรณีเช่นว่านี้ให้ประธานศาลฎีกาสั่งบรรจุได้เมื่อ ก.ต. เห็นชอบ และให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ แต่งตั้งต่อไป

ส่วนที่ ๒

การสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ และการคัดเลือกพิเศษ

มาตรา ๒๖ ผู้สมัครสอบคัดเลือก ผู้สมัครทดสอบความรู้ หรือผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษเพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) ผู้สมัครสอบคัดเลือกหรือผู้สมัครทดสอบความรู้ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษ ต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีบริบูรณ์
- (๓) เป็นผู้เลื่อมใสในการปกครองระบอบประชาธิปไตยตามรัฐธรรมนูญด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- (๔) เป็นสามัญสมาชิกแห่งเนติบัณฑิตยสภา
- (๕) ไม่เป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในศีลธรรมอันดี
- (๖) ไม่เป็นผู้มีหนี้สินล้นพ้นตัว
- (๗) ไม่เป็นผู้อยู่ระหว่างถูกสั่งให้พักราชการหรือถูกสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น
- (๘) ไม่เป็นผู้เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

LIRT

(๕) ไม่เป็นผู้เคยต้องรับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๑๐) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ คนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ หรือมีกายหรือจิตใจไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการตุลาการหรือเป็นโรคที่ระบุไว้ในระเบียบของ ก.ต. และ

(๑๑) เป็นผู้ที่ผ่านการตรวจร่างกายและจิตใจโดยคณะกรรมการแพทย์จำนวนไม่น้อยกว่าสามคน ซึ่ง ก.ต. กำหนด และ ก.ต. ได้พิจารณารายงานของคณะกรรมการแพทย์แล้วเห็นสมควรรับสมัครได้ .

หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบคุณสมบัติของผู้สมัครสอบคัดเลือก ผู้สมัครทดสอบความรู้ หรือผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้ ก.ต. มีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมการสมัครสอบคัดเลือก สมัครทดสอบความรู้ และสมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษ

มาตรา ๒๗ ผู้สมัครสอบคัดเลือกตามมาตรา ๒๖ ต้องมีคุณสมบัติและได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายดังต่อไปนี้

(๑) เป็นนิติศาสตรบัณฑิต หรือสอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศ ซึ่ง ก.ต. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี

(๒) สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และ

(๓) ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายเป็นจำศาล รองจำศาล เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ เจ้าพนักงานบังคับคดี หรือพนักงานคุมประพฤติของศาลยุติธรรม พนักงานอัยการ นายทหารเหล่าพระธรรมนูญ ทนายความ หรือประกอบวิชาชีพอย่างอื่นที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายตามที่ ก.ต. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปี ทั้งนี้ ให้ ก.ต. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพนั้น ๆ ด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครสอบคัดเลือกให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๘ ผู้สมัครทดสอบความรู้ตามมาตรา ๒๖ ต้องมีคุณสมบัติและได้ประกอบวิชาชีพดังต่อไปนี้

(๑) สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา และ

(๒) มีคุณสมบัติอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(ก) สอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศ โดยมีหลักสูตรเดียว ไม่น้อยกว่าสามปี ซึ่ง ก.ต. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือสอบไล่ได้ปริญญาเอกทางกฎหมายจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่ง ก.ต. รับรอง

LIRT

(ข) สอบไล่ได้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรทางกฎหมายจากต่างประเทศ โดยมีหลักสูตรเดียว ไม่น้อยกว่าสองปีหรือหลายหลักสูตรรวมกันไม่น้อยกว่าสองปี ซึ่ง ก.ค. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๗ (๓) เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(ค) สอบไล่ได้ปริญญาโททางกฎหมายจากมหาวิทยาลัยในประเทศไทย ซึ่ง ก.ค. รับรอง และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๗ (๓) เป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(ง) เป็นนิติศาสตรบัณฑิตชั้นเกียรตินิยมและได้ประกอบวิชาชีพเป็นอาจารย์ในคณะนิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(จ) เป็นนิติศาสตรบัณฑิตและเป็นข้าราชการศาลยุติธรรมที่ได้ประกอบวิชาชีพทางกฎหมายในตำแหน่งตามที่ ก.ค. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหกปี และเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมรับรองว่ามีความซื่อสัตย์สุจริต มีความรู้ความสามารถดีและมีความประพฤติดีเป็นที่ไว้วางใจว่าจะปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการได้

(ฉ) สอบไล่ได้ปริญญาโทหรือปริญญาเอกในสาขาวิชาที่ ก.ค. กำหนด และเป็นนิติศาสตรบัณฑิต และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๒๗ (๓) หรือได้ประกอบวิชาชีพตามที่ ก.ค. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามปี หรือ

(ช) สอบไล่ได้ปริญญาตรีหรือที่ ก.ค. เทียบไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีในสาขาวิชาที่ ก.ค. กำหนด และได้ประกอบวิชาชีพตามที่ ก.ค. กำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี จนมีความรู้ความเชี่ยวชาญในวิชาชีพนั้นและเป็นนิติศาสตรบัณฑิต

ให้ ก.ค. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการประกอบวิชาชีพตาม (๒) (จ) (ฉ) และ (ช) ด้วย

หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครทดสอบความรู้ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ค. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๕ ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกพิเศษตามมาตรา ๒๖ ต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณวุฒิอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(ก) เป็นหรือเคยเป็นศาสตราจารย์หรือรองศาสตราจารย์ในมหาวิทยาลัยของรัฐ

(ข) เป็นหรือเคยเป็นอาจารย์ในคณะนิติศาสตร์ในมหาวิทยาลัยของรัฐเป็นเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(ค) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญหรือข้าราชการประเภทอื่นในตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าขึ้นไป

(ง) เป็นหรือเคยเป็นทนายความมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสิบปี

LIRT

(๒) สอบไล่ได้ตามหลักสูตรของสำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา

(๓) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ดีเด่นในสาขาวิชากฎหมายตามที่ ก.ค. กำหนด และ

(๔) เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต มีบุคลิกภาพ มีความประพฤติ และทัศนคติที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ข้าราชการตุลาการ

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกพิเศษ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ค. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๐ เมื่อสมควรจะมีการสอบคัดเลือก ทดสอบความรู้ หรือคัดเลือกพิเศษเมื่อใด ให้เลขาธิการ ก.ค. เสนอ ก.ค. เพื่อมีมติให้จัดให้มีการสอบคัดเลือกทดสอบความรู้ หรือคัดเลือกพิเศษ

ให้ ก.ค. มีอำนาจออกระเบียบกำหนดหลักสูตรและวิธีการสอบคัดเลือกการทดสอบความรู้ และการคัดเลือกพิเศษ ตลอดจนการกำหนดอัตราส่วนการบรรจุระหว่างผู้ที่สอบคัดเลือกได้ ผู้ที่ทดสอบความรู้ได้ และผู้ผ่านการคัดเลือกพิเศษ

เมื่อได้ประกาศผลการสอบคัดเลือก การทดสอบความรู้ หรือการคัดเลือกพิเศษแล้ว ก.ค. อาจมีมติให้บัญชีสอบคัดเลือก ทดสอบความรู้ หรือคัดเลือกพิเศษคราวก่อนเป็นอันยกเลิกก็ได้

ระเบียบตามวรรคสอง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

มาตรา ๓๑ ให้ผู้สอบคัดเลือกที่ได้คะแนนสูงได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา ก่อนผู้ที่ได้รับคะแนนต่ำลงมาตามลำดับแห่งบัญชีสอบคัดเลือก หากได้คะแนนเท่ากันให้จับสลากเพื่อจัดลำดับในระหว่างผู้ที่ได้คะแนนเท่ากันนั้น

ผู้สอบคัดเลือกคนใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖ หรือขาดคุณวุฒิ หรือมิได้ประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๒๗ หรือเป็นบุคคลที่ ก.ค. เห็นว่ามีชื่อเสียงหรือความประพฤติ หรือเหตุอื่นๆ อันไม่เหมาะสมที่จะเป็นข้าราชการตุลาการ ให้ผู้นั้นไม่มีสิทธิได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการตามผลการสอบคัดเลือกนั้น

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับการบรรจุและแต่งตั้งผู้ผ่านการทดสอบความรู้ และนำความในวรรคสองมาใช้บังคับกับการบรรจุและแต่งตั้งผู้ผ่านการคัดเลือกพิเศษโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓

การพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๓๒ ข้าราชการตุลาการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

LIART

- (๑) ตาย
- (๒) ได้รับอนุญาตให้ลาออกหรือการลาออกมีผลตามมาตรา ๓๓ วรรคสอง และวรรคสี่
- (๓) พ้นจากราชการตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ
- (๔) โอนไปรับราชการฝ่ายอื่น
- (๕) ออกจากราชการเพื่อไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร
- (๖) ถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๕
- (๗) ถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก
- (๘) วุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่ง

การพ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการซึ่งมิใช่ตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาตาม (๑) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง พระบรมราชโองการดังกล่าวให้มีผลตั้งแต่วันออกจากราชการ วันโอน หรือวันที่ถูกถอดถอนจากตำแหน่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๓ ข้าราชการตุลาการผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการให้ยื่นหนังสือขอลาออก และเมื่อประธานศาลฎีกามีคำสั่งอนุญาตให้ลาออกแล้ว ให้ข้าราชการตุลาการผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันอนุญาต ในการนี้ ประธานศาลฎีกามีอำนาจที่จะยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกไว้เป็นเวลาไม่เกินเก้าสิบวัน นับแต่วันขอลาออกได้ หากเห็นว่ากรณีเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์แก่ทางราชการ แต่ต้องแจ้งการยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกพร้อมทั้งเหตุผลให้ผู้ขอลาออกทราบ และเมื่อครบกำหนดเวลาที่ยับยั้งแล้วให้การลาออกมีผลตั้งแต่วันถัดจากวันครบกำหนดเวลาที่ยับยั้ง

ถ้าประธานศาลฎีกาไม่ได้อนุญาตให้ลาออกและไม่ได้ยับยั้งการอนุญาตให้ลาออกตามวรรคหนึ่ง ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ขอลาออก ให้การลาออกมีผลเมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาสามสิบวันนั้น

ในกรณีที่ประธานศาลฎีกาประสงค์จะลาออก ให้แจ้งเป็นหนังสือแก่ ก.ต. และเมื่อ ก.ต. ได้อนุญาตแล้วให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการผู้ใดประสงค์จะลาออกจากราชการเพื่อดำรงตำแหน่งทางการเมือง หรือเพื่อดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือเพื่อสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น ให้ยื่นหนังสือขอลาออกต่อประธานศาลฎีกาหรือ ก.ต. แล้วแต่กรณี และให้การลาออกมีผลนับแต่วันที่ผู้นั้นขอลาออก

มาตรา ๓๔ ข้าราชการตุลาการผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามหรือขาดคุณวุฒิ หรือมิได้ประกอบวิชาชีพตามที่กำหนดในการสมัครเข้ารับราชการเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรมที่ใช้อยู่ในเวลาสมัครตั้งแต่วันสมัครเข้ารับราชการหรือ ตั้งแต่ก่อนได้รับการบรรจุ ให้ประธานศาลฎีกาดูด้วยความเห็นชอบของ ก.ต. สั่งให้ผู้นั้นออกจากราชการ แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนถึงการใดที่ผู้นั้นได้ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่และการรับเงินเดือนหรือผลประโยชน์ อื่นใดที่ได้รับจากทางราชการก่อนมีคำสั่งให้ออกนั้น และถ้าการเข้ารับราชการเป็นไปโดยสุจริตแล้ว ให้ถือว่าเป็นการสั่งให้ออกเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการ

มาตรา ๓๕ เมื่อประธานศาลฎีกาเห็นสมควรให้ข้าราชการตุลาการผู้ใดออกจากราชการเพื่อ รับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทน เหตุทุพพลภาพ หรือเหตุรับราชการนานตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จ บำนาญข้าราชการ ให้กระทำได้ด้วยความเห็นชอบของ ก.ต.

การสั่งให้ออกจากราชการเพื่อรับบำเหน็จบำนาญเหตุทดแทนนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔ แล้ว ให้กระทำได้เฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เมื่อข้าราชการตุลาการนั้นถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและดำเนินการ สอบสวนตามวิธีการที่บัญญัติไว้ในส่วนที่ ๒ ของหมวด ๕ และไม่ได้ความเป็นสัจย์ว่ากระทำผิดที่จะ ต้องถูกสั่งลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก แต่เห็นว่าผู้นั้นมีมลทินหรือมัวหมองหากให้รับราชการ ต่อไปจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ

(๒) เมื่อข้าราชการตุลาการนั้นบกพร่องต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถในอันที่จะปฏิบัติ หน้าที่ราชการ หรือประพฤตินั้นไม่สมควรที่จะให้คงเป็นข้าราชการตุลาการต่อไป

(๓) เมื่อข้าราชการตุลาการนั้นเจ็บป่วยไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ราชการได้โดยสม่ำเสมอ แต่ไม่ถึง เหตุทุพพลภาพ หรือ

(๔) เมื่อปรากฏว่าข้าราชการตุลาการนั้นขาดสัญชาติไทย ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๒๖ (๑๐) หรือไปดำรงตำแหน่งตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการ การเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตแห่งชาติ หรือกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หมวด ๓

คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม

มาตรา ๓๖ ให้มีคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมคณะหนึ่งเรียกโดยย่อว่า “ก.ต.” ประกอบด้วย

- (๑) ประธานสภาฎีกาเป็นประธานกรรมการ
- (๒) กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิสิบสองคน ซึ่งข้าราชการตุลาการเว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาเป็นผู้เลือกจากข้าราชการตุลาการในแต่ละชั้นศาล ดังนี้
- (ก) สภาฎีกา ให้เลือกจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งในสภาฎีกาในตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาสภาฎีกา จำนวนสี่คน
- (ข) ศาลอุทธรณ์ ให้เลือกจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งในศาลอุทธรณ์และศาลอุทธรณ์ภาคในตำแหน่งที่ไม่ต่ำกว่าผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์หรือผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค จำนวนสี่คน
- (ค) ศาลชั้นต้น ให้เลือกจากข้าราชการตุลาการผู้มีอาวุโสสูงสุดหนึ่งร้อยคนแรกในศาลชั้นต้น ซึ่งมีข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโส จำนวนสี่คน
- (๓) กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิสองคน ซึ่งวุฒิสภาเลือกจากบุคคลซึ่งไม่เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม และมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕ สำหรับข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง หรือผู้ซึ่งได้รับคำสั่งให้ไปช่วยราชการในศาลอื่นตามมาตรา ๒๑ ให้มีสิทธิได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในชั้นศาลซึ่งข้าราชการตุลาการผู้นั้นมีเงินเดือนอยู่ในชั้นศาลนั้นในขณะที่จัดให้มีการเลือก ห้ามมิให้กรรมการบริหารศาลยุติธรรมเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมในคราวเดียวกัน ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมเป็นเลขานุการ และให้ ก.ต. แต่งตั้งข้าราชการศาลยุติธรรมจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ
- มาตรา ๓๗ ให้ประธานสภาฎีกามีคำสั่งให้เลขานุการ ก.ต. เป็นผู้ดำเนินการจัดให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้
- (๑) ภายในหกสิบวันก่อนวันครบกำหนดตามวาระ
- (๒) ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมว่างลงก่อนครบกำหนดตามวาระ เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งที่ว่างลงนั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่สั่งให้ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้ หรือ
- (๓) ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานสภาฎีกาได้รับหนังสือแจ้งพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือให้พ้นจากตำแหน่งของข้าราชการตุลาการซึ่งทำให้ตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมว่างลงตามมาตรา ๔๑ (๔) เว้นแต่วาระการอยู่ในตำแหน่งที่ว่างลงนั้นจะเหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่สั่งให้ดำเนินการเลือกซ่อมก็ได้

การเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) ให้กระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ ในกรณี ให้เลขานุการ ก.ต. จัดทำบัญชีรายชื่อบุคคลผู้มีสิทธิได้รับเลือก โดยแยกประเภทตาม (ก) (ข) และ (ค) ส่งไปประกาศยังศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค และศาลชั้นต้น และให้แจ้งกำหนดวัน เวลา และสถานที่ที่จะทำการเลือกไปด้วย

ให้มีคณะกรรมการดำเนินการเลือกประกอบด้วย เลขานุการสำนักงาน ศาลยุติธรรม ผู้พิพากษาศาลฎีกา ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ และผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ชั้นศาลละสองคน ซึ่งประธานศาลฎีกาเป็นผู้คัดเลือก เป็นกรรมการ มีหน้าที่ในการดำเนินการเกี่ยวกับการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคสองการตรวจนับคะแนนและประกาศผลการเลือก ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการช่วยดำเนินการได้

ให้ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) เข้ารับหน้าที่เมื่อประธานศาลฎีกาได้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้เลขานุการ ก.ต. ดำเนินการประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒) ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๘ เมื่อจะต้องมีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) ให้ประธานศาลฎีกาแจ้งให้ประธานวุฒิสภาทราบภายในกำหนดเวลาดังต่อไปนี้

(๑) ภายในสี่สิบห้าวันก่อนวันครบกำหนดตามวาระ หรือ

(๒) ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมว่างลงก่อนครบกำหนดตามวาระ

การเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) ให้วุฒิสภาดั้งคณะกรรมการขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณาเสนอรายชื่อบุคคลที่เห็นสมควรซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕ จำนวนสองเท่าของจำนวนที่ต้องเลือกเสนอต่อวุฒิสภาเพื่อพิจารณาเลือกต่อไป

ให้ผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) เข้ารับหน้าที่เมื่อประธานศาลฎีกาได้ประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ

ให้เลขานุการ ก.ต. ดำเนินการประกาศรายชื่อผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) ในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๓๙ กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓) ต้องมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖ (๑) (๕) (๖) (๗) (๘) หรือ (๙)

(๒) ไม่เป็นบุคคลตามมาตรา ๕๕ (๕) หรือ (๖)

(๓) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบปีบริบูรณ์

(๔) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า

(๕) ไม่เป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ตุลาการศาลปกครอง กรรมการการเลือกตั้ง กรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ หรือกรรมการในคณะกรรมการตุลาการศาลปกครอง หรือศาลอื่น

(๖) ไม่เป็นทนายความ ข้าราชการตำรวจ หรือข้าราชการอัยการ

(๗) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถ คนเสมือนไร้ความสามารถ หรือคนวิกลจริต หรือจิตฟั่นเฟือน ไม่สมประกอบ

(๘) ไม่เป็นกรรมการ ที่ปรึกษา พนักงาน ลูกจ้าง หรือดำรงตำแหน่งใดในรัฐวิสาหกิจ

(๙) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอื่นใดอันเป็นการกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่ใน ตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ

มาตรา ๔๐ กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งกรรมการตุลาการ ศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้เกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

มาตรา ๔๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๔๐ กรรมการตุลาการศาล ยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ยื่นหนังสือลาออกต่อประธานศาลฎีกา

(๓) กระทำผิดวินัยนับแต่วันที่มิคำสั่งลงโทษทางวินัย ในกรณีที่เป็นกรรมการตุลาการศาล ยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒)

(๔) ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลฎีกา หรือผู้พิพากษาอาวุโส หรือพ้นจากตำแหน่ง ข้าราชการตุลาการ หรือพ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการในชั้นศาลที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในเวลาที่ได้รับเลือก ในกรณีที่เป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๒)

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕ ในกรณีที่เป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๓๖ (๓)

(๖) ถูกถอดถอนจากตำแหน่งตามมาตรา ๔๒

(๗) ขาดการประชุมเกินสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับอนุญาตจากที่ประชุม ก.ต.

ในกรณีเป็นที่สงสัยเกี่ยวกับการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิให้ ก.ต. เป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาด

มาตรา ๔๒ กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิผู้ใดมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการตุลาการศาลยุติธรรม ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ขอบังคับ คุณธรรมและจริยธรรม หรือกระทำการอันมีมูลเป็นความผิดทางวินัย ถูกกล่าวหา หรือกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดทางวินัย ข้าราชการตุลาการไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนข้าราชการตุลาการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาเข้าชื่อกันขอให้ถอดถอนกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิผู้นั้นออกจากตำแหน่งได้

มติที่ให้ถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของข้าราชการตุลาการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น เว้นแต่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษา และการออกเสียงลงคะแนนต้องกระทำโดยวิธีลับ

ผู้ใดถูกถอดถอนจากตำแหน่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่มติดูให้ถอดถอน

มติของข้าราชการตุลาการตามมาตรา ๔๒ นี้ให้เป็นที่สุด และจะมีการขอให้ถอดถอนบุคคลดังกล่าวโดยเหตุเดียวกันอีกไม่ได้

มาตรา ๔๓ เมื่อมีการเข้าชื่อขอตามมาตรา ๔๒ ให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมจัดให้มีการลงมติในกรณีดังกล่าวภายในสามสิบวัน และในระหว่างนี้กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิผู้นั้นจะทำหน้าที่กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมมิได้

การเข้าชื่อขอและการลงมติตามมาตรา ๔๒ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๔ ในกรณีที่มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างลงก่อนครบวาระ ให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกอยู่ในตำแหน่งได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งคนแทน

การดำรงตำแหน่งของกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือที่ดำรงตำแหน่งแทน หากมีกำหนดเวลาไม่ถึงหนึ่งปี ไม่ให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๔๐

มาตรา ๔๕ การประชุมของ ก.ต. ต้องมีกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมมาประชุมไม่น้อยกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของ ก.ต. ถ้าประธาน ก.ต. ไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจมาประชุมได้ ให้ที่ประชุม
เลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในกรณีที่ตำแหน่งประธานศาลฎีกาว่างลงหรือไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้ผู้ทำการแทนตามที่
กำหนดไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรมทำหน้าที่กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมแทนในระหว่างนั้น
แต่จะทำหน้าที่เป็นประธาน ก.ต. ไม่ได้ เว้นแต่จะได้รับเลือกจากที่ประชุม ก.ต. ตามวรรคสอง

ในการประชุมของ ก.ต. ถ้ากรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณาห้ามมิให้ผู้นั้นร่วมประชุม
และลงมติในเรื่องนั้น แต่หากผู้นั้นได้เข้าประชุมอยู่ก่อนแล้ว และการไม่มีสิทธิร่วมประชุมและลงมตินั้น
เป็นการชั่วคราว ก็ให้นับผู้นั้นเป็นองค์ประชุมในเรื่องนั้นด้วย

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน
และห้ามมิให้งดออกเสียง ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่ง
เป็นเสียงชี้ขาด

การลงมติของที่ประชุม ก.ต. ตามวรรคห้า นั้น ห้ามมิให้กระทำโดยวิธีการลงคะแนนลับ เว้นแต่
จะมีบทบัญญัติให้กระทำได้

รายงานการประชุมของ ก.ต. ให้เผยแพร่แก่ข้าราชการตุลาการ เว้นแต่ ก.ต. จะมีมติด้วยคะแนนเสียง
ไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้งดเผยแพร่ในกรณี
ที่อาจเป็นที่เสียหายแก่ทางราชการ หรืออาจกระทบกระเทือนต่อสิทธิของบุคคลใด แต่ต้องจัดทำสำเนา
รายงานการประชุมของ ก.ต. ให้แก่ข้าราชการตุลาการผู้มีส่วนได้เสียเมื่อข้าราชการตุลาการผู้นั้นร้องขอ

การประชุม การลงมติ และการเผยแพร่รายงานการประชุมของ ก.ต. ให้เป็นไปตามข้อบังคับ
การประชุมที่ ก.ต. กำหนด เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๖ ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมว่างลง และมีความจำเป็นที่จะต้อง
ดำเนินการโดยรีบด่วน ก็ให้กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมที่เหลือดำเนินการต่อไปได้ แต่ต้องมีกรรมการ
ตุลาการศาลยุติธรรมพอที่จะเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๔๗ ให้ ก.ต. มีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่
ของ ก.ต. แล้วรายงานต่อ ก.ต. ได้

ให้ ก.ค. แต่งตั้งคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประจำชั้นศาลชั้นศาลละหนึ่งคณะ มีอำนาจหน้าที่กลั่นกรองเสนอความเห็นเกี่ยวกับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง การโยกย้ายแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง รวมทั้งการลงโทษข้าราชการตุลาการในชั้นศาลนั้นต่อ ก.ค. เพื่อประกอบการพิจารณา

ในกรณีที่จะต้องมีการเสนอเรื่องเกี่ยวกับการแต่งตั้ง การโยกย้ายแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่ง รวมทั้งการลงโทษข้าราชการตุลาการ ให้เลขานุการ ก.ค. เสนอเรื่องให้คณะกรรมการตามวรรคสองพิจารณา จัดทำความเห็นภายในระยะเวลาที่ ก.ค. กำหนด แล้วรวบรวมความเห็นนั้นเสนอที่ประชุม ก.ค. เพื่อประกอบการพิจารณา

องค์ประกอบ หลักเกณฑ์ วิธีการแต่งตั้ง และวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง และวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ค. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๔๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๕๐ ในกรณีที่ ก.ค. มีหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ให้เลขานุการ ก.ค. เป็นผู้เสนอเรื่องต่อ ก.ค. แต่ทั้งนี้ไม่ตัดสิทธิกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมคนหนึ่งคนใดที่จะเสนอ

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารศาลยุติธรรม เลขานุการ ก.ค. หรือเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมต้องดำเนินการตามมติของ ก.ค. ให้ดำเนินการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งมติ ก.ค.

มาตรา ๕๐ ในกรณีที่ ก.ค. ไม่ให้ความเห็นชอบในการแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่ง การโยกย้ายแต่งตั้ง การเลื่อนตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามที่เลขานุการ ก.ค. เสนอตามมาตรา ๔๗ ห้ามมิให้ ก.ค. เสนอแต่งตั้งบุคคลอื่น และในกรณีเช่นนี้ให้เลขานุการ ก.ค. ดำเนินการตามมาตรา ๔๗ อีกครั้งหนึ่ง แล้วเสนอให้ ก.ค. พิจารณาใหม่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ ก.ค. มีมติดังกล่าว ในการเสนอครั้งใหม่ห้ามมิให้เสนอบุคคลเดิม

ในการพิจารณาใหม่ของ ก.ค. ถ้า ก.ค. ยังไม่ให้ความเห็นชอบ กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมคนหนึ่งคนใดจะเสนอรายชื่อบุคคลเพื่อให้ ก.ค. มีมติแต่งตั้งก็ได้ แต่มติให้ความเห็นชอบในกรณีนี้จะต้องได้คะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

มาตรา ๕๑ ให้ ก.ค. โดยมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมทั้งหมด มีอำนาจวางระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการดำเนินการใดๆ อันอยู่ในอำนาจหน้าที่ของ ก.ค. ตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่นได้

ระเบียบและข้อบังคับตามวรรคหนึ่ง เมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๔

คะโด๊ะยุดิธรรม

มาตรา ๕๒ ผู้สมัครเข้ารับการคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งเป็นคะโด๊ะยุดิธรรม ต้องเป็นมุสลิมและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๖ (๑) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) และ (๑๐)

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์

(๓) เป็นผู้มีความรู้ในศาสนาอิสลามสามารถที่จะเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดข้อกฎหมายอิสลามเกี่ยวกับครอบครัวและมรดกได้ และ

(๔) เป็นผู้มีความรู้ภาษาไทยสอปลั้ได้ประกาศนียบัตรไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้นหรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบไม่ต่ำกว่าระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งคะโด๊ะยุดิธรรมให้กำหนดโดยระเบียบ ก.ค.

ในการแต่งตั้งบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งคะโด๊ะยุดิธรรมนั้น ให้เลขานุการ ก.ค. เสนอรายชื่อให้คณะอนุกรรมการตามมาตรา ๔๗ วรคสอง พิจารณาทำความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาของ ก.ค. เมื่อได้รับความเห็นชอบจาก ก.ค. แล้วให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งต่อไป

ให้คะโด๊ะยุดิธรรมซึ่งได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งตามวรรคสามได้รับเงินเดือนตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ค. กำหนด และให้ปรับอัตราเงินเดือนคะโด๊ะยุดิธรรมสูงขึ้นหนึ่งขั้นทุกปี เว้นแต่เป็นกรณีที่คะโด๊ะยุดิธรรมใดได้รับเงินเดือนในขั้นสูงสุดอยู่แล้ว ทั้งนี้ โดยไม่มีการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี

มาตรา ๕๓ การออกจากราชการของคะโด๊ะยุดิธรรม ให้เลขานุการ ก.ค. เสนอต่อ ก.ค. เพื่อให้ความเห็นชอบ เมื่อ ก.ค. ให้ความเห็นชอบแล้ว ให้ประธานศาลฎีกาเป็นผู้สั่ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในระเบียบ ก.ค.

การแต่งตั้งคะโด๊ะยุดิธรรมไปเป็นข้าราชการศาลยุติธรรม หรือโอนไปเป็นข้าราชการพลเรือนหรือข้าราชการฝ่ายอื่น ให้ประธานศาลฎีกาสั่งได้เมื่อคะโด๊ะยุดิธรรมผู้นั้นยินยอมและ ก.ค. เห็นชอบ

มาตรา ๕๔ ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๕ วินัย การรักษาวินัย การลงโทษ และการร้องทุกข์ มาใช้บังคับแก่คณะตุ้ติษธรรม

ในกรณีที่คณะตุ้ติษธรรมถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่มีโทษถึงไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อทำการสอบสวนหรือสั่งพักราชการ แล้วแต่กรณี

หมวด ๕

วินัย การรักษาวินัย การลงโทษ และการร้องทุกข์

ส่วนที่ ๑

วินัย

มาตรา ๕๕ ข้าราชการตุลาการต้องรักษาวินัยตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้โดยเคร่งครัด และในเวลาพิจารณาพิพากษาคดีต้องอยู่ในมารยาทอันดีงาม ผู้ใดฝ่าฝืนจะต้องได้รับโทษตามที่บัญญัติไว้ใน ส่วนที่ ๓ ของหมวดนี้

มาตรา ๕๖ ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือผู้แทนทางการเมืองอื่นใด ข้าราชการตุลาการจะเข้าเป็นตัวแทนร่วมกระทำ การหรือสนับสนุนในการโฆษณาหรือชักชวนใดๆ ไม่ได้

มาตรา ๕๗ ข้าราชการตุลาการต้องปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความระมัดระวังมิให้เสียหาย แก่ราชการ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและเที่ยงธรรม

ข้าราชการตุลาการต้องไม่รายงานเท็จต่อข้าราชการตุลาการซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบเหนือตนขึ้นไป การรายงานโดยปกปิดข้อความที่ควรต้องบอก ถือว่าเป็นการรายงานเท็จด้วย

มาตรา ๕๘ ข้าราชการตุลาการต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้ง หน้าที่ราชการมิได้

มาตรา ๕๙ ข้าราชการตุลาการต้อง

(๑) ไม่เป็นกรรมการหรือดำรงตำแหน่งหน้าที่ใดในรัฐวิสาหกิจหรือกิจการอื่นของรัฐในทำนอง เดียวกัน

(๒) ไม่เป็นกรรมการ ผู้จัดการ ที่ปรึกษาทนายความ หรือดำรงตำแหน่งอื่นใดที่มีลักษณะงาน คล้ายคลึงกันในห้างหุ้นส่วนบริษัท

(๓) ไม่ดำรงตำแหน่งใดๆ ในหน่วยงานของรัฐที่มีลักษณะขัดหรือแย้งต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตุลาการตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด

(๔) ไม่ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพหรือกระทำการใดอันเป็นการกระทบกระเทือนถึงการปฏิบัติหน้าที่หรือเสื่อมเสียถึงเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่ราชการตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด

(๕) ไม่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมืองสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

(๖) ไม่เป็นกรรมการพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง

มาตรา ๖๐ ข้าราชการตุลาการต้องรักษาชื่อเสียงมิให้ชั้นชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว

ห้ามมิให้ประพฤติตนเป็นคนเสเพล มีหนี้สินรุงรัง เสพของมีเงินมาจนไม่สามารถครองสติได้ เล่นการพนันเป็นอาชิม กระทำความผิดอาญา หรือกระทำการอื่นใดซึ่งความประพฤติหรือการกระทำดังกล่าวอาจทำให้เสียเกียรติศักดิ์แห่งตำแหน่งหน้าที่ราชการ

มาตรา ๖๑ ข้าราชการตุลาการต้องสุภาพเรียบร้อยและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในหน้าที่ราชการ ห้ามมิให้ดูหมิ่นเหยียดหยามบุคคลใดๆ

มาตรา ๖๒ ข้าราชการตุลาการต้องถือและปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนและประเพณีปฏิบัติของทางราชการ และจริยธรรมของข้าราชการตุลาการตามที่ ก.ต. กำหนด

มาตรา ๖๓ ข้าราชการตุลาการต้องไม่กระทำการอันเป็นเหตุให้แตกความสามัคคีระหว่างข้าราชการ

มาตรา ๖๔ ข้าราชการตุลาการต้องอดสาหะและอำนวยความสะดวกในหน้าที่ราชการ

มาตรา ๖๕ ข้าราชการตุลาการต้องรักษาความลับของทางราชการ

มาตรา ๖๖ ข้าราชการตุลาการต้องไม่เข้าไปก้าวก่ายหรือแทรกแซงการพิจารณาพิพากษาคดีของข้าราชการตุลาการอื่น หรือกระทำการใดๆ อันเป็นเหตุให้การพิจารณาพิพากษาคดีของข้าราชการตุลาการอื่นขาดความเป็นอิสระหรือความยุติธรรม

มาตรา ๖๗ ข้าราชการตุลาการผู้ใดซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรมให้เป็นไปโดยเรียบร้อยตามที่กำหนดไว้ในพระธรรมนูญศาลยุติธรรมรู้ว่าผู้พิพากษาในศาลยุติธรรมที่ตนรับผิดชอบอยู่นั้นกระทำผิดวินัยแล้วไม่รายงานต่อ ก.ต. เพื่อดำเนินการตามที่บัญญัติใน ส่วนที่ ๒ และ ส่วนที่ ๓ ของหมวดนี้ หรือไม่จัดการลงโทษตามอำนาจหน้าที่ หรือจัดการลงโทษโดยไม่สุจริต ให้ถือว่าข้าราชการตุลาการผู้นั้นกระทำผิดวินัย

ส่วนที่ ๒

การรักษาวินัย

มาตรา ๖๘ เมื่อข้าราชการตุลาการในศาลใดถูกกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำผิดวินัย ให้ข้าราชการตุลาการผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานของศาลยุติธรรมนั้นดำเนินการให้มีการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้น โดยมีซักข่า ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต. กำหนด

วิธีการสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้นจะทำโดยให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องชี้แจงเรื่องราวเป็นหนังสือ หรือโดยบันทึกเรื่องราวและความเห็น หรือโดยตั้งคณะบุคคลขึ้นสอบสวนข้อเท็จจริงก็ได้

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่การสอบสวนข้อเท็จจริงในชั้นต้นปรากฏมีมูลว่า ข้าราชการตุลาการใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงที่มีโทษถึงไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ให้ประธานศาลฎีกาแต่งตั้งคณะกรรมการซึ่งประกอบด้วยกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการตุลาการและเป็นผู้ซึ่งไม่มีส่วนได้เสียหรือเกี่ยวข้องในเรื่องนั้น ขึ้นอย่างน้อยสามคนเพื่อทำการสอบสวน

ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการถูกฟ้องคดีอาญา ก.ต. จะใช้คำพิพากษาอันถึงที่สุดของศาลเพื่อประกอบการพิจารณาโดยไม่ต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนก็ได้

มาตรา ๗๐ ในการสอบสวนตามมาตรา ๖๙ คณะกรรมการสอบสวนต้องแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยทราบ โดยไม่ต้องระบุชื่อพยานก็ได้ และต้องให้สิทธิแก่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงและนำพยานหลักฐานเข้าสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ด้วย

หลักเกณฑ์การสอบสวนและวิธีการสอบสวนให้เป็นไปตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันได้รับแต่งตั้ง เว้นแต่กรณีมีเหตุจำเป็นที่ทำให้การสอบสวนไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลานั้น ก็ให้ขยายระยะเวลาออกไปอีกได้ไม่เกินสองครั้งโดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินสิบห้าวัน และต้องแจ้งให้ประธานศาลฎีกาทราบพร้อมทั้งแสดงเหตุที่ต้องขยายเวลาไว้ด้วยทุกครั้ง แต่ถ้าขยายระยะเวลาแล้วการสอบสวนยังไม่แล้วเสร็จคณะกรรมการสอบสวนจะขยายเวลาต่อไปอีกได้ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากประธานศาลฎีกา ตามระเบียบที่ ก.ต. กำหนด ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

เมื่อคณะกรรมการสอบสวนได้ทำการสอบสวนเสร็จแล้ว ให้จัดทำรายงานความเห็นเสนอต่อประธานศาลฎีกา และให้ส่งรายงานดังกล่าวต่อเลขานุการ ก.ต. เพื่อดำเนินการเสนอต่อคณะอนุกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประจำชั้นศาลตามมาตรา ๕๗ วรรคสอง พิจารณากลับกรองเสนอความเห็นภายในระยะเวลาที่ ก.ต. กำหนด

เมื่อ ก.ต. ได้พิจารณารายงานความเห็นของคณะกรรมการสอบสวนและคณะอนุกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประจำชั้นศาลแล้ว มีมติว่าข้าราชการตุลาการผู้นั้นกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงสมควรไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หรือมีมติเป็นประการอื่นใด ก็ให้ประธานศาลฎีกามีคำสั่งให้เป็นไปตามมตินั้น

มาตรา ๗๑ ให้กรรมการสอบสวนเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และให้มีอำนาจเช่นเดียวกับพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาเพียงเท่าที่เกี่ยวกับอำนาจและหน้าที่ของกรรมการสอบสวน และให้มีอำนาจดังต่อไปนี้ด้วยคือ

(๑) เรียกให้กระทรวง ทบวง กรม หน่วยราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอื่นของรัฐ หรือห้างหุ้นส่วน บริษัท ชี้แจงข้อเท็จจริง ส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ส่งผู้แทนหรือบุคคลในสังกัดมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

(๒) เรียกผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลใดๆ มาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารและหลักฐานเกี่ยวกับเรื่องที่สอบสวน

มาตรา ๗๒ ข้าราชการตุลาการผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏชัดแจ้งตามที่ ก.ต. กำหนด โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา หรือข้าราชการตุลาการผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพเป็นหนังสือต่อประธานศาลฎีกาหรือต่อคณะกรรมการสอบสวน ประธานศาลฎีกาจะพิจารณาสั่งลงโทษโดยไม่ต้องสอบสวนก็ได้ แต่ต้องให้ออกาสผู้นั้นชี้แจงก่อน และต้องให้คณะอนุกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประจำชั้นศาลตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง พิจารณากลับกรองเสนอความเห็นและได้รับความเห็นชอบจาก ก.ต. ก่อน

มาตรา ๗๓ ข้าราชการตุลาการซึ่งโอนมาจากข้าราชการศาลยุติธรรม ข้าราชการพลเรือน ข้าราชการฝ่ายอื่น หรือพนักงานส่วนท้องถิ่น ผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยอยู่ก่อนวันโอนให้ ก.ต. ดำเนินการทางวินัยตามหมวดนี้โดยอนุโลม แต่ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการสืบสวนหรือสอบสวนของผู้บังคับบัญชาเดิมก่อนวันโอน ก็ให้สืบสวนหรือสอบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วส่งเรื่องไปให้ ก.ต. พิจารณาดำเนินการต่อไปตามหมวดนี้โดยอนุโลม และในกรณีที่จะต้องสั่งลงโทษทางวินัย ให้ปรับบทความผิดและลงโทษตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรมหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนหรือกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายนั้น แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม

มาตรา ๗๔ เมื่อข้าราชการตุลาการผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถูกตั้งกรรมการสอบสวน หรือถูกฟ้องคดีอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ ถ้า ก.ต. เห็นว่าจะให้อยู่ในหน้าที่ราชการระหว่างสอบสวนหรือพิจารณาจะเป็นการเสียหายแก่ราชการ ประธานศาลฎีกาจะสั่งให้พักราชการก็ได้

การให้พักราชการนั้นให้พักตลอดเวลาที่สอบสวนหรือตลอดเวลาที่คดียังไม่ถึงที่สุด เมื่อสอบสวนหรือคดีถึงที่สุดแล้ว ถ้าปรากฏว่าผู้ถูกสั่งพักราชการมิได้กระทำความผิดและไม่มีมลทินหรือมัวหมองก็ให้ผู้นั้นคงอยู่ในราชการตามเดิม

เงินเดือนของผู้ที่ถูกสั่งให้พักราชการดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๗๕ ข้าราชการตุลาการผู้ใดมีกรณีถูกกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงและเป็นการกล่าวหาเป็นหนังสือต่อหรือโดยผู้มีอำนาจในการดำเนินการทางวินัยของข้าราชการตุลาการผู้นั้นหรือต้องหาว่ากระทำความผิดอาญา เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ แม้ภายหลังผู้นั้นจะพ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการไปแล้ว ให้ผู้มีอำนาจดำเนินการทางวินัยสอบสวนหรือพิจารณาลงโทษหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้เป็นไปตามหมวดนี้ได้เสมือนผู้นั้นยังมีได้พ้นจากตำแหน่งข้าราชการตุลาการ เว้นแต่ข้าราชการตุลาการผู้นั้นจะพ้นจากตำแหน่งเพราะตาย

ในกรณีผลการสอบสวนตามวรรคหนึ่งปรากฏว่าข้าราชการตุลาการผู้นั้นกระทำความผิดวินัยแต่ไม่ร้ายแรง ก.ค. จะพิจารณางดโทษก็ได้

ส่วนที่ ๓

การลงโทษ

มาตรา ๗๖ โทษทางวินัยมี ๕ สถาน คือ

- (๑) ไล่ออก
- (๒) ปลดออก
- (๓) ให้ออก
- (๔) กดเลื่อนตำแหน่งหรือกดเลื่อนเงินเดือน
- (๕) ภาคทัณฑ์

การสั่งลงโทษข้าราชการตุลาการในสถานไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกนั้นจะกระทำได้เมื่อได้ดำเนินการสอบสวนพิจารณาตามที่บัญญัติไว้ในส่วนที่ ๒ ของหมวดนี้แล้ว

มาตรา ๗๗ การไล่ออกนั้น ประธานศาลฎีกาจะสั่งลงโทษได้ เมื่อข้าราชการตุลาการผู้ใดกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ดังต่อไปนี้

- (๑) ทุจริตต่อหน้าที่ราชการ
- (๒) กระทำความผิดอาญาและต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุก เว้นแต่เป็นความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

LIRT

(๓) ไม่ถือและปฏิบัติตามระเบียบแบบแผนและประเพณีปฏิบัติของทางราชการและจริยธรรมของข้าราชการตุลาการ และการไม่ถือและปฏิบัตินั้นเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๔) ประมาทเลินเล่อในหน้าที่ราชการอันเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือ

(๕) ประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา ๗๘ การปลดออกนั้น ประธานศาลฎีกาจะสั่งลงโทษได้ เมื่อข้าราชการตุลาการผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงแต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะต้องถูกล้อออกจากราชการ หรือถึงขั้นที่จะต้องไล่ออกแต่มีเหตุอันควรลดหย่อน หรือต้องคำพิพากษาให้เป็นบุคคลล้มละลายตามกฎหมายว่าด้วยการล้มละลาย

มาตรา ๗๙ การให้ออกนั้น ประธานศาลฎีกาจะสั่งลงโทษได้ เมื่อข้าราชการตุลาการผู้ใดกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงแต่ยังไม่ถึงขั้นที่จะต้องถูกปลดออก หรือถึงขั้นที่จะต้องปลดออกแต่มีเหตุอันควรลดหย่อน

ข้าราชการตุลาการผู้ใดถูกสั่งให้ออกตามมาตรานี้ให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญเสมือนว่าผู้นั้นลาออกจากราชการ

มาตรา ๘๐ ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการกระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรงถึงขั้นที่จะต้องไล่ออกปลดออก หรือให้ออก ประธานศาลฎีกาจะสั่งลงโทษงดเลื่อนตำแหน่ง หรืองดเลื่อนเงินเดือนเป็นเวลาไม่เกินสามปี หรือถ้ามีเหตุสมควรปรานีจะสั่งลงโทษเพียงภาคทัณฑ์และจะให้ทำทัณฑ์บนไว้ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ต้องให้คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประจำชั้นศาลตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง พิจารณากลับกรองเสนอความเห็นและได้รับความเห็นชอบจาก ก.ต. ก่อน

มาตรา ๘๑ ในคำสั่งลงโทษให้แสดงด้วยว่า ผู้รับโทษนั้นกระทำผิดเรื่องใด ฐานใดในมาตราใด

มาตรา ๘๒ ถ้าปรากฏว่าคำสั่งลงโทษทางวินัยได้สั่งไปโดยผิดหลงให้ประธานศาลฎีกามีอำนาจแก้ไขเปลี่ยนแปลงให้เป็นคุณแก่ผู้ถูกลงโทษได้ แต่การแก้ไขเปลี่ยนแปลงเช่นนี้จะต้องได้รับความเห็นชอบจาก ก.ต. ก่อน

การแก้ไขเปลี่ยนแปลงคำสั่งดังกล่าวในวรรคหนึ่ง ให้กระทำได้ภายในกำหนดระยะเวลาสองปี นับแต่วันที่มิคำสั่งลงโทษ

มาตรา ๘๓ ผู้ถูกลงโทษทางวินัยตามหมวดนี้ชอบที่จะขอให้ ก.ต. ทบทวนคำสั่งลงโทษทางวินัยได้หากปรากฏหลักฐานชัดเจนในภายหลังว่าผู้ถูกลงโทษทางวินัยไม่ได้กระทำความผิด โดยยื่นคำร้องต่อคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประจำชั้นศาลตามมาตรา ๔๗ วรรคสอง ภายในสองปี นับแต่วันที่ทราบคำสั่งดังกล่าว

ให้คณะอนุกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมประจำชั้นศาลพิจารณาคำร้องที่ยื่นตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ยื่นคำร้อง หากเห็นว่าคำร้องไม่มีเหตุผลที่ ก.ต. จะพิจารณา ทบทวนคำสั่งลงโทษ ให้ยุติเรื่องแล้วแจ้งให้ผู้ถูกลงโทษทราบเพื่ออุทธรณ์ต่อ ก.ต. ตามหลักเกณฑ์ที่ ก.ต. กำหนด หากเห็นว่าคำร้องมีเหตุผลสมควรที่ ก.ต. จะได้พิจารณาทบทวนคำสั่งลงโทษนั้น ให้ส่งเรื่องพร้อมเสนอความเห็นให้ ก.ต. พิจารณา คำวินิจฉัยของ ก.ต. ให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ ก.ต. มีมติเปลี่ยนแปลงมติเดิมและมีผลให้ผู้ถูกลงโทษทางวินัยกลับเข้ารับราชการ ในตำแหน่งข้าราชการตุลาการตำแหน่งใด ให้เลขานุการ ก.ต. ดำเนินการให้เป็นไปตามมติของ ก.ต. ต่อไป

เงินเดือนของผู้กลับเข้ารับราชการดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายดังกล่าว ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

ส่วนที่ ๔

การร้องทุกข์

มาตรา ๘๔ ในกรณีที่ข้าราชการตุลาการผู้ใดถูกสั่งให้ออกจากราชการตามมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ มาตรา ๓๔ หรือมาตรา ๓๕ หรือได้รับความเสียหายจากมติประการอื่นของ ก.ต. ให้ผู้นั้น มีสิทธิร้องทุกข์ได้

การร้องทุกข์ตามวรรคหนึ่ง ให้ร้องทุกข์ต่อ ก.ต. ภายในสองปีนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง หรือได้รับทราบมติของ ก.ต. คำวินิจฉัยของ ก.ต. ให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ ก.ต. มีมติให้ผู้ร้องทุกข์กลับเข้ารับราชการในตำแหน่งข้าราชการตุลาการตำแหน่งใด หรือแต่งตั้งให้ผู้ร้องทุกข์ไปดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการตำแหน่งใด ให้เลขานุการ ก.ต. ดำเนินการ ให้เป็นไปตามมติของ ก.ต. ต่อไป

เงินเดือนของผู้กลับเข้ารับราชการดังกล่าวให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น ถ้าไม่มีกฎหมายดังกล่าว ให้ถือเสมือนว่าผู้นั้นเป็นผู้ถูกสั่งพักราชการ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๕ บรรดากฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่ อ้างถึงอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์

รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ข้าราชการฝ่ายตุลาการ' และข้าราชการตุลาการ ให้ถือว่ากฎหมายระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีนั้นอ้างถึงประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม หรือข้าราชการศาลยุติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘๖ ให้คณะกรรมการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการซึ่งปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้แล้วเสร็จ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการตุลาการตามวรรคหนึ่งว่างลง และมีกรรมการตุลาการเหลืออยู่ไม่พอที่จะเป็นองค์ประชุม ก็ให้กรรมการตุลาการที่เหลืออยู่ดำเนินการต่อไปได้ ทั้งนี้ เฉพาะการดำเนินการที่จำเป็นเพื่อมิให้เสียหายแก่ราชการ

มาตรา ๘๗ ให้เลขานุการ ก.ต. จัดให้มีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ ตามมาตรา ๓๖ (๒) และ (๓) ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๘ ผู้ใดเป็นข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นข้าราชการตุลาการตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

ให้ข้าราชการตุลาการตามวรรคหนึ่งดำรงตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ในศาลหรือหน่วยงานเดิม จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอื่น เว้นแต่

(๑) อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ อธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ และรองอธิบดีผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค ให้ดำรงตำแหน่งประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค รองประธานศาลอุทธรณ์ หรือรองประธานศาลอุทธรณ์ภาค แล้วแต่กรณี

(๒) ผู้พิพากษาศาลจังหวัด และตำแหน่งที่เรียกชื่ออย่างอื่นตามกฎหมายกระทรวงที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับซึ่งเทียบเท่ากับตำแหน่งผู้พิพากษาศาลจังหวัด ให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

มาตรา ๘๙ ในวาระเริ่มแรก การปรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งใดในชั้นใดและขั้นเงินเดือนใด เพื่อรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการชั้นใดและขั้นเงินเดือนใดสำหรับตำแหน่งนั้น ให้เป็นไปตามที่ ก.ต. กำหนด และเมื่อปรับเข้าขั้นเงินเดือนและขั้นแล้ว ให้ข้าราชการตุลาการได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการท้ายพระราชบัญญัตินี้ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๐ ข้าราชการตุลาการผู้ใดดำรงตำแหน่งโดยอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และได้รับเงินเดือนสูงกว่าที่ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นจะพึงได้รับตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คงได้รับเงินเดือนในอัตราที่ได้รับอยู่ก่อนจนกว่าจะมีการเลื่อนตำแหน่ง

ให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับกับกรณีที่ข้าราชการตุลาการได้รับเงินประจำตำแหน่งสูงกว่าเงินประจำตำแหน่งที่จะพึงได้รับตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย โดยอนุโลม

มาตรา ๕๑ การปรับอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสให้เข้าชั้นและขั้นเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.ต. กำหนด แต่จะกำหนดให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งต่ำกว่าที่รับอยู่เดิมไม่ได้ และเมื่อปรับเข้าขั้นเงินเดือนและขั้นแล้ว ให้ผู้พิพากษาอาวุโสได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการท้ายพระราชบัญญัตินี้ นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๒ ข้าราชการตุลาการผู้ใดเคยดำรงตำแหน่งซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้ มีอัตราเงินเดือนสูงกว่าตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากประสงค์จะขอกลับไปดำรงตำแหน่งเดิมที่สูงกว่า ให้ ก.ต. ดำเนินการให้เป็นไปตามความประสงค์นั้น เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์แห่งการดำเนินงานของราชการศาลยุติธรรม ก.ต. จะให้ผู้นั้นดำรงตำแหน่งที่ดำรงอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับไปพลางก่อนก็ได้ แต่ต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ในกรณีเช่นนี้ การพิจารณาเพื่อเลื่อนตำแหน่ง ก.ต. ต้องคำนึงถึงอาวุโสของข้าราชการตุลาการผู้นั้นที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับประกอบด้วย

มาตรา ๕๓ ผู้ใดเคยเป็นข้าราชการตุลาการหรือคะโด๊ะยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ใช้อยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าผู้นั้นเคยเป็นข้าราชการตุลาการหรือคะโด๊ะยุติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ การนับระยะเวลาที่เคยดำรงตำแหน่งดังกล่าวเป็นระยะเวลาที่ดำรงตำแหน่งข้าราชการตุลาการตำแหน่งใดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.ต. กำหนด

มาตรา ๕๔ ผู้ใดเป็นคะโด๊ะยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นเป็นคะโด๊ะยุติธรรมตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป โดยให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินเดือนคะโด๊ะยุติธรรม และบัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งคะโด๊ะยุติธรรมท้ายพระราชบัญญัตินี้

การปรับอัตราเงินเดือนของคณะตุลาการศาลฎีกาหรือตุลาการศาลฎีกาชั้นหนึ่งเพื่อให้รับเงินเดือนตามบัญชีอัตราเงินเดือนคณะตุลาการศาลฎีกาหรือตุลาการศาลฎีกาชั้นหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ ก.ค. กำหนด และเมื่อปรับเข้าขั้นเงินเดือนแล้ว ให้คณะตุลาการศาลฎีกาหรือตุลาการศาลฎีกาชั้นหนึ่งได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งตามบัญชีอัตราเงินเดือนคณะตุลาการศาลฎีกาหรือตุลาการศาลฎีกาชั้นหนึ่งนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๕ ข้าราชการตุลาการผู้ใดโอนมาจากข้าราชการตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ข้าราชการตุลาการผู้นั้นได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งเดิมที่ได้รับอยู่ โดยให้ปรับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการตุลาการผู้นั้นให้เข้ากับอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ตามที่ ก.ค. กำหนด ทั้งนี้ ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ข้าราชการตุลาการตามวรรคหนึ่งผู้ใดประสงค์จะโอนกลับมาเป็นข้าราชการตุลาการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อเลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรมดำเนินการโอนให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ข้าราชการตุลาการตามวรรคหนึ่งซึ่งไม่ประสงค์จะโอนกลับมาเป็นข้าราชการตุลาการตามพระราชบัญญัตินี้ ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการศาลยุติธรรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม โดยให้ปรับเข้ากับอัตราเงินเดือนเดียวกันกับของข้าราชการศาลยุติธรรม หากไม่มีอัตราเงินเดือนเดียวกัน ให้ปรับเข้ากับอัตราเงินเดือนที่สูงกว่าถัดขึ้นไป และหากเงินเดือนเดิมที่ได้รับอยู่สูงกว่าอัตราเงินเดือนสูงสุดของระดับที่ครองอยู่ ก็ให้ปรับเข้ากับอัตราเงินเดือนสูงสุดของระดับนั้น

มาตรา ๕๖ ข้าราชการตุลาการหรือคณะตุลาการผู้ใดมีกรณีกระทำผิดวินัยหรือกรณีที่สมควรให้ออกจากราชการอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และผู้บังคับบัญชาได้ดำเนินการสอบสวนโดยถูกต้องตามกฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะนั้นไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้การสอบสวนนั้นเป็นอันใช้ได้ หรือในกรณีที่ยังสอบสวนไม่เสร็จก็ให้สอบสวนตามกฎหมายนั้นต่อไปจนกว่าจะแล้วเสร็จ แต่การพิจารณาและการดำเนินการเพื่อลงโทษหรือให้ออกจากราชการ ให้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๗ การใดที่เคยดำเนินการได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและมีได้บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ จะดำเนินการได้ประการใดให้เป็นไปตามที่ ก.ค. กำหนด ทั้งนี้ ก.ค. อาจมีมติให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

มาตรา ๘๘ ข้าราชการตุลาการซึ่งดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อได้รับการอบรมจากกระทรวงยุติธรรมและการศึกษาอบรมจากสำนักงานศาลยุติธรรมรวมกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีแล้ว ให้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นได้ โดยไม่นำมาตรา ๑๗ วรรคสอง มาใช้บังคับ

มาตรา ๘๙ ผู้ที่ได้ยื่นใบสมัครสอบคัดเลือกหรือทดสอบความรู้เพื่อบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงถือคุณสมบัติ ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้มีสิทธิสอบคัดเลือกหรือทดสอบความรู้เพื่อรับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาตามพระราชบัญญัตินี้ได้

ผู้ที่สอบคัดเลือกหรือทดสอบความรู้ได้ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และบัญชีการสอบคัดเลือกยังมีได้ยกเลิกตามมาตรา ๓๐ วรรคสาม ให้คงมีสิทธิได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการ และแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาต่อไป เว้นแต่ผู้นั้นเป็นข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการพรรคการเมือง สมาชิกพรรคการเมือง หรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง ผู้นั้นจะมีสิทธิได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการตุลาการและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้ช่วยผู้พิพากษาได้ต่อเมื่อได้ลาออกจากตำแหน่งดังกล่าวแล้ว

มาตรา ๑๐๐ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาบรรจุบุคคลซึ่งเคยรับราชการและออกจากราชการ ไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเข้ารับราชการ ให้ปรับเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับอยู่ก่อนออกจากราชการให้เข้าอัตราหรือขั้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่กลับเข้ารับราชการ

ในกรณีที่ผู้เข้ารับราชการเป็นผู้ซึ่งออกจากราชการก่อนมีการปรับอัตราเงินเดือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๓ พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๑ หรือพระราชบัญญัติเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่ง พ.ศ. ๒๕๓๘ ให้ปรับเงินเดือนที่ผู้นั้นได้รับอยู่ก่อนออกจากราชการตามพระราชบัญญัตินั้นๆ เสียก่อน แล้วจึงปรับเงินเดือนตามวรรคหนึ่ง

ในกรณีที่ปรับเงินเดือนของผู้ที่กลับเข้ารับราชการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองให้เข้าอัตราหรือขั้นตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่กลับเข้ารับราชการไม่ได้ ให้ ก.ค. เป็นผู้พิจารณาว่าผู้นั้นสมควรได้รับการบรรจุในอัตราหรือขั้นใด

มาตรา ๑๐๑ บรรดาพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ข้อกำหนด ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ มติ และคำสั่งที่ได้ตราหรือออกตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีข้อกำหนด ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ มติ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแทน

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

ชวน หลีกภัย

นายกรัฐมนตรี

บัญชีอัตราเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งข้าราชการตุลาการ

ชั้นศาล	ชั้นเงินเดือน	ตำแหน่ง	เงินเดือน	เงินประจำตำแหน่ง
ศาลฎีกา	๕	ประธานศาลฎีกา	๖๕,๐๐๐	๕๐,๐๐๐
	๔	รองประธานศาลฎีกา ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลฎีกา ผู้พิพากษาศาลฎีกา	๖๒,๐๐๐	๔๒,๕๐๐
ศาลอุทธรณ์		ประธานศาลอุทธรณ์ ประธานศาลอุทธรณ์ภาค รองประธานศาลอุทธรณ์ รองประธานศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลอุทธรณ์ภาค ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ ผู้พิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค	๕๖,๐๕๐	๔๑,๕๐๐
		๓		
ศาลชั้นต้น		อธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น อธิบดีผู้พิพากษาภาค รองอธิบดีผู้พิพากษาศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาหัวหน้าศาล ผู้พิพากษาหัวหน้าคณะในศาลชั้นต้น ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น	๕๗,๑๕๐	๓๐,๐๐๐
ศาลชั้นต้น	๒	ผู้พิพากษาศาลชั้นต้น	๔๔,๕๑๐ ๔๐,๗๕๐ ๓๔,๖๑๐ ๓๐,๘๑๐ ๒๗,๑๘๐	๒๓,๓๐๐
	๑	ผู้พิพากษาประจำศาล	๒๕,๓๗๐ ๒๓,๕๗๐ ๒๑,๘๐๐	๗,๕๐๐

บัญชีอัตราเงินเดือนผู้ช่วยผู้พิพากษา

อัตรา (บาท/เดือน)
๑๖,๐๒๐
๑๔,๘๕๐

บัญชีอัตราเงินเดือนคะโต๊ะยุติธรรม

อัตรา (บาท/เดือน)
๒๕,๓๗๐
๒๓,๕๗๐
๒๑,๘๐๐

บัญชีอัตราเงินประจำตำแหน่งคะโต๊ะยุติธรรม

อัตรา (บาท/เดือน)
๗,๕๐๐

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๒๕๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้มีการตรากฎหมายกำหนดเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง และประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้พิพากษาศาลยุติธรรม โดยจะนำระบบบัญชีเงินเดือนหรือเงินประจำตำแหน่งของข้าราชการพลเรือนมาใช้บังคับไม่ได้ ประกอบกับมาตรา ๒๗๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยก็บัญญัติให้การบริหารงานบุคคลไม่ว่าจะเป็นการแต่งตั้ง การให้พ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนตำแหน่ง การเลื่อนเงินเดือน หรือการลงโทษผู้พิพากษาเป็นอำนาจของคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม โดยให้คณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมแต่งตั้งคณะกรรมการขึ้นชั้นศาลละหนึ่งคณะเพื่อเสนอความเห็นในเรื่องดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณา อีกทั้งมาตรา ๒๗๕ วรรคสอง ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ก็บัญญัติให้มีการตรากฎหมายกำหนดคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และวิธีการเลือกกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกซึ่งมิใช่หรือเคยเป็นข้าราชการตุลาการ นอกจากนี้ ได้มีการตรากฎหมายตามมาตรา ๒๗๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งบัญญัติให้ศาลยุติธรรมมีหน่วยธุรการที่เป็นอิสระทั้งในการบริหารงานบุคคล และการงบประมาณ โดยได้นำหลักการเรื่องข้าราชการธุรการหรือข้าราชการศาลยุติธรรมไปบัญญัติไว้ในกฎหมายฉบับดังกล่าวแล้ว สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และกฎหมายที่ตราขึ้นตามมาตรา ๒๗๕ ดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๕๖

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๖

เป็นปีที่ ๕๘ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓

“มาตรา ๕๘/๑ ภายในระยะเวลาห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีผลใช้บังคับและเป็นกรณีที่มีเหตุผลจำเป็นในทางราชการ ก.ต. อาจมีมติไม่ให้นำระยะเวลาที่ต้องดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้นก็ได้ แต่ทั้งนี้ ในการแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้น

ต้องเสนอแต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีและต้องผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต. กำหนด”

มาตรา ๔ ให้ประธานศาลฎีการักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้ การนั่งพิจารณาคดีของศาลต้องมีผู้พิพากษารบองค์คณะ เมื่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยใช้บังคับครบห้าปี ศาลยุติธรรมจึงต้องจัดให้มีผู้พิพากษานั่งพิจารณาคดีครบองค์คณะ แต่เนื่องจากในขณะนี้อัตรากำลังผู้พิพากษา ศาลชั้นต้นมีไม่เพียงพอที่จะดำเนินการตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ จึงมีความจำเป็นต้องแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้ภายในห้าปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ ฝ่ายตุลาการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๖ มีผลใช้บังคับ ก.ต. อาจมีมติไม่ให้นำระยะเวลาที่ต้องดำรง ตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลตามมาตรา ๑๗ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่การพิจารณาแต่งตั้งผู้พิพากษาศาลชั้นต้น แต่ในการแต่งตั้งต้องเสนอแต่งตั้งจากข้าราชการตุลาการที่ดำรงตำแหน่งผู้พิพากษาประจำศาลมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี และต้องผ่านการประเมินผลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.ต. กำหนด ทั้งนี้ เพื่อรองรับการพิจารณาพิพากษาคดี ของศาลครบองค์คณะและเป็นไปตามที่รัฐธรรมนูญกำหนด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้